

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MERSİN MEZİTLİ BELEDİYESİ

2023 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM BULGULARI.....	11
8.	EKLER.....	57

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2:2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 3:2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5:Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri.....	5
Tablo 6:Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2021-2023 Seyri).....	6
Tablo 7:Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 8:Veri Gönderim Tarihlerine İlişkin Bilgi	22

KISALTMALAR

- EKAP** : Elektronik Kamu Alımları Platformu
- GSM** : Global System For Mobile Communications (Mobil İletişim İçin Küresel Sistem)
- LTD.ŞTİ** : Limited Şirketi
- TL** : Türk Lirası
- T.C.** : Türkiye Cumhuriyet

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubunun Gerçek Durumu Yansıtması
2. Satışı Yapılan Taşınmazların Satış Bedeli Üzerinden Kayıtlardan Düşülmesi
3. Taşınmaz Kayıt ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması
4. Taşınır Mallara İlişkin Kayıtların Gerçek Durumu Yansıtması
5. Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubunda İzlenmesi Gereken Tutarların Doğrudan Giderleştirilmesi
6. Kamu Kurumlarına Yapılan Taşınmaz Tahsislerinin Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi
7. Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Muhasebe Hesaplarında Dönemsellik İlkesine Uygun Olarak İzlenmemesi
8. Ödenen Kıdem Tazminatlarının Kıdem Tazminatları Karşılığı Hesabından Düşülmeden Doğrudan Giderleştirilmesi
9. Döviz Hesabının Kullanılmaması
10. Hurdaya Ayrılan Taşınırın İlgili Muhasebe Hesaplarında İzlenmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Sayıştaya Verilmesi Gereken Bilgi ve Belgelerin Süresinde Verilmemesi
2. Çeşitli Cihaz Alımlarına İlişkin Satın Alma ve Kullanıma Verilme İşlemlerinin Mevzuata Uygun Olmaması
3. Kurulması Gereken Hayvan Bakımevinin Kurulmaması
4. İdarenin Taşıtlarına İlişkin Envanter Kayıtları ile Trafik Tescil Kayıtlarının Uyuşmaması
5. Avansların Mahsup Süresinde Kapatılmaması ve Avanslara Gecikme Zammı İşletilmemesi
6. İdare Taşınmazlarının Ecrimisil Uygulamasıyla veya İşgal Harcı Alınarak Kullanılması

7. İdarenin Yapı Kullanma İzni Olmayan Taşınmazlarının Bulunması
8. Kiraya Verilen Taşınmazlarda Yasal Düzenlemelere Uyulmaması
9. Kamu İdaresi Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Mevzuata Aykırı Olarak Kullandırılması
10. Çevre Temizlik Vergisi Mükellefiyeti Tesis Edilmeyen İşyerlerinin Bulunması
11. Emlak Vergisi Uygulamalarında Hatalar Bulunması
12. Eğlence Vergisine Tabi Faaliyet Göstermesine Rağmen Mükellefiyet Tesis Edilmeyen İşyerlerinin Bulunması
13. İlan ve Reklam Vergisi Mükellefiyeti Tesis Edilmeyen İşyerlerinin Bulunması
14. Ulusal Bayram Günlerinde Faaliyet Gösteren İşyerlerine İlişkin Tespit Yapılmaması
15. Büyükşehir Belediyesi Tarafından İdareye Aktarılması Gereken Müze Giriş Ücretlerine İlişkin Payın Takibinin Yapılmaması
16. Maden İşletmelerinden Alınması Gereken Belediye Payının Tahakkuk ve Tahsil Edilmemesi
17. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunan İşyerlerinin Bulunması
18. Otopark ve Gecekondu Fonu Gelirlerinin Vadeli Mevduat Hesabında Nemalandırılmaması
19. İdareye Ait Kültür Merkezinde Yer Alan Salonların Ücretsiz Kullandırılması
20. Yaklaşık Maliyetin Gerçeğe Uygun Şekilde Hazırlanmaması
21. Muhtelif Mal ve Hizmet Alımlarının İhale Mevzuatı Hükümlerine Göre Yapılmaması
22. Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Yapım ve Mal Alımı İşlerinde Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması
23. Parasal Limitlerin Altında Kalmak Amacıyla Mal ve Hizmet Alımlarının Kısımlara Bölünerek Doğrudan Temin Yöntemi ile Gerçekleştirilmesi
24. Yapım İşlerine İlişkin İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Poliçelerinin Mevzuata Uygun Düzenlenmemesi

25. Vadesi Geçmiş Vergi Borcu Sorgulamasının Mevzuatta Belirtilen Tutar Üzerindeki Tüm Ödemeler İçin Yapılmaması

26. İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Mahalli İdareler" başlıklı 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Mezitli Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un "Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve

sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin Yetkileri ve İmtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde, belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Belediyenin karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 31 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilatı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'na istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü

takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Belediyenin teşkilat yapısında, Başkana bağlı memurlar arasından atanan 4, meclis üyelerinden seçilen 2 olmak üzere toplam 6 başkan yardımcısı bulunmaktadır. Belediyenin 27 adet hizmet biriminden aktif olan 22 tanesi alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	392	130
Sözleşmeli Personel	7	7
Kadrolu İşçi	195	48
Geçici İşçi	0	0
Toplam	594	185
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	0	532

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Bütçe Türleri ve Kapsamı" başlıklı 12'nci maddesine göre genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri 27.05.2016 tarihli ve 29724 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Mezitli Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Belediyenin 2023 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2:2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod 1	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Ek Bütçe (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri		59.100.000,00	32.000.000,00	-10.070.000,00	81.030.000,00	78.534.556,87	2.495.443,13	
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri		9.850.000,00	5.000.000,00	-3.530.287,00	11.319.713,00	9.206.343,83	2.113.369,17	
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri		242.512.000,00	138.500.000,00	58.651.697,00	439.663.697,00	407.023.782,36	32.639.914,64	
04	Faiz Giderleri		10.000.000,00		-9.800.000,00	200.000,00	103.899,80	96.100,20	
05	Cari Transferler		8.970.000,00	7.868.000,00	7.947.000,00	24.785.000,00	19.931.902,27	4.853.097,73	
06	Sermaye Giderleri		63.900.000,00	10.000.000,00	15.980.000,00	89.880.000,00	78.465.893,97	11.414.106,03	
07	Sermaye Transferleri								
08	Borç Verme								
09	Yedek Ödenek		43.300.000,00	19.000.000,00	59.178.410,00	3.121.590,00	0,00	3.121.590,00	
	Toplam		437.632.000,00	212.368.000,00	118.356.820,00	650.000.000,00	593.266.379,10	56.733.620,90	

Belediyenin 2023 mali yılı bütçesi ile 437.632.000,00- TL ödenek ve 212.368.000,00- TL ek ödenek öngörülmüş olup 2023 yılı ödenek toplamı 650.000.000,00-TL olmuştur. Belediyede 2022 yılından devreden ödenek bulunmamaktadır. 2023 yılında iptal edilen ödenek 56.733.620,00-TL'dir. Yıl içinde 593.266.379,10-TL bütçe gideri yapılmıştır.

Tablo 3:2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini(Başlangıç + Ek Bütçe) (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	133.648.000,00	91.151.171,31	97.668,62	91.053.502,69	68,13
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	50.880.000,00	87.245.028,94	270.518,40	86.974.510,54	170,94
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	26.670.000,00	23.549.794,27	0,00	23.549.794,27	88,30
05- Diğer Gelirler	338.675.000,00	374.098.931,61	3.313.758,36	370.785.173,25	109,48
06- Sermaye Gelirleri	100.127.000,00	123.571.316,45	0,00	123.571.316,45	123,41
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09- Red ve İadeler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	650.000.000,00	699.616.242,58	3.681.945,38	695.934.297,20	107,07

(*)Bütçe başlangıç gelir tahmini 437.632.000,00- TL olup, yıl içinde 212.368.000,00- TL gelir karşılığı ek ödenek alınmış ve bütçe gelir tahmini 650.000.000,00-TL'ye çıkarılmıştır.

(**) Ek ödenek için karşılık gösterilen gelir tutarı dâhil edilmiş haliyle, Belediyenin "Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetveli"ne göre hazırlanmıştır.

Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç+ Ek) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	81.030.000,00	78.534.556,87	96,92
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	11.319.713,00	9.206.343,83	81,33
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	439.663.697,00	407.023.782,36	92,58
04- Faiz Gideri	200.000,00	103.899,80	51,95
05- Cari Transferler	24.785.000,00	19.931.902,27	80,42
06- Sermaye Giderleri	89.880.000,00	78.465.893,97	87,30
07- Sermaye Transferleri			
08- Borç Verme			
09- Yedek Ödenekler	3.121.590,00	0,00	0,00
Toplam	650.000.000,00	593.266.379,10	91,27

(*)437.632.000,00- TL başlangıç ödenegi ve 212.368.000,00- TL ek ödenek öngörölmüş olup 2023 yılı ödenek toplamı 650.000.000,00-TL olmuştur.

Buna göre 2023 yılında bütçe giderleri %91,27 seviyesinde gerçekleşmiştir. Cari transferler (%80,42), mal ve hizmet alım giderleri (%92,58), personel giderleri (%96,92),faiz gideri (%51,95) ,sermaye giderleri (%87,30) ile sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri (%81,33) beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2022 yılının 2021 yılına, 2023 yılının 2022 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2021-2023) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2021 Yılı (TL) (A)	2022 Yılı (TL) (B)	2023 Yılı (TL) (C)	2022-2021 Değişim Oran (%) [D=(B-A)/A]	2023-2022 Değişim Oran (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	41.521.379,40	66.154.618,19	91.151.171,31	59,33	37,79
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	27.684.439,35	52.080.173,67	87.245.028,94	88,12	67,52
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	2.664.984,26	6.119.918,37	23.549.794,27	129,64	284,81
Diğer Gelirler	102.044.512,64	191.695.612,76	374.098.931,61	87,85	95,15
Sermaye Gelirleri	7.856.910,50	21.582.748,00	123.571.316,45	174,70	472,55
Toplam	181.772.226,15	337.633.070,99	699.616.242,58	85,75	107,21
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	3.712.499,65	1.375.325,85	3.681.945,38	-62,95	167,71

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2023 yılında gelirler bir önceki yıla göre 361.983.171,59 TL'lik (%107,21) artış göstermiştir. Sermaye gelirlerinde 101.988.568,45 TL (%472,55), Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirlerde 17.429.875,90 TL (%284,81) ile diğer gelirlerde 182.403.318,85 TL (%95,15) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Sermaye gelirlerinde meydana gelen artış satışı yapılan arsaların metrekafe fiyatlarının

yükselmesi sebebiyle daha yüksek bedel ile satılmasından, alınan bağış ve yardım ile özel gelirlere meydana gelen artışın ise kız yurdu bina inşaatı için alınan şartlı bağışlar ile 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen deprem nedeniyle toplanan şartsız bağışlardan , diğer gelirlere meydana gelen artış merkezi idare vergi gelirlerinden alınan paylardaki ve Büyükşehir Belediyesinden alınan çevre temizlik vergisi payı artışlarından kaynaklanmaktadır.

Tablo 6:Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2021-2023 Seyri)

Bütçe Giderinin Çeşidi	2021 Yılı (TL) (A)	2022 Yılı (TL) (B)	2023 Yılı (TL) (C)	2022-2021 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2023-2022 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	23.356.341,88	37.905.943,49	78.534.556,87	62,29	107,18
SGK Devlet Prim Giderleri	3.488.673,13	5.327.068,03	9.206.343,83	52,70	72,82
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	121.354.859,44	223.477.420,67	407.023.782,36	84,15	82,13
Faiz Giderleri	1.502.588,87	344.859,27	103.899,80	-77,05	-69,87
Cari Transferler	5.039.478,57	10.416.851,45	19.931.902,27	106,70	91,34
Sermaye Giderleri	5.411.664,53	19.266.293,94	78.465.893,97	256,01	307,27
Sermaye Transferleri					
Borç Verme					
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	160.153.606,42	296.738.436,85	593.266.379,10	85,28	99,93

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2023 yılında 2022 yılına göre 296.527.942,25 TL (%85,28) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2023 yılında personel giderlerinde 40.628.613,38 TL (%107,18), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinde 3.879.275,80 TL (%72,82) ,mal ve hizmet alım giderlerinde 183.546.361,69 TL (%82,13), cari transferlerde 9.515.050,82 TL (%91,34) ve sermaye giderlerinde 59.199.600,03 TL (%307,27) artış olduğu görülmektedir. Buna karşın faiz giderlerinde 240.959,47 TL (%69,87) bir azalış olmuştur.

Mal ve hizmet alım giderlerinde meydana gelen artış satın alınan mal ve hizmet maliyetlerindeki enflasyondan kaynaklı yükselişten,sermaye giderlerinde meydana gelen artış yapımına 2023 yılı içerisinde başlanan kız yurdu inşaatından ve sermayesinin tamamı Belediyeye ait olan Mutlu Mezitli Ltd.Şti. için yapılan sermaye artışından,cari transferlerde meydana gelen artış yardıma muhtaç yükseköğrenim öğrencilerine yapılan yükseköğrenime geçiş desteği,65 yaş üzeri emeklilere yapılan emekli desteği ve ortaöğrenim öğrencilerine yapılan kırtasiye desteğinden kaynaklanmaktadır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2023 yılı Faaliyet Gideri 567.873.960,08-TL, Faaliyet Geliri 713.334.944,39-TL olup Dönem Olumlu/Olumsuz Faaliyet Sonucu ise 145.460.984,31-TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 7:Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Mutlu Mezitli Tarım Turizm Gıda Organizasyon Sanayi Ticaret Ltd.Şti.	4.000.000,00	4.000.000,00	%100
2	Mezitli Lojistik Depolama ve Dış Ticaret Ltd.Şti	200.000,00	200.000,00	%100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Mezitli Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Çerçeve Hesap Planının Genel Yapısı" başlıklı 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Mali Tabloların Hazırlanması" başlıklı 484 ve "Mizan Cetveli ve Düzenlenecek Mali Tablolar ile Diğer Mali Tablolar" başlıklı 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu

- 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
- 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
- 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
- 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
- 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın "Verilecek Defter, Mali Tablo, Belge ve Bilgilerin Çeşitleri" başlıklı 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

-Birleştirilmiş veriler defteri,

-Geçici ve kesin mizan,

-Bilanço,

-Faaliyet sonuçları tablosu,

-İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın "Diğer Belgelerin Verilme Yeri, Süresi ve Usulleri" başlıklı 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların

önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar belirlenmiş olup yetki devirleri ve sınırları konusunda vekaletle görevlendirmelerin sıklığı ve yetki devri yapılmadan bütçe ödeneklerinin yetkisiz birimler tarafından kullanımı gibi nedenlerden dolayı eksiklikler bulunmaktadır. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları ile ilgili herhangi bir eğitim faaliyeti olmaması nedeniyle yeterli değildir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmemiştir. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan zamanında yayımlanmamış ancak içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmasına rağmen yayımlanmamıştır. İdare, hiçbir iç kontrol riski belirlememiştir.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmamıştır. İdare tarafından yetki devri yapılmasını gerektiren hususlar bulunmasına rağmen yetki devri yapılmamıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde "görevler ayrılığı" ilkesine uyulmuştur. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmamıştır. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcut değildir.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata kısmen uygun hazırlanmış olup kurumsal kabiliyet ve kapasite değerlendirmesi ile öneri ve tedbirler kısımlarında eksiklikler bulunmaktadır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmamıştır.

İzleme Standartları

İdare birimleri tarafından iç kontrol sisteminin değerlendirilmesine yönelik bir çalışma yapılmamıştır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Mersin Mezitli Belediyesi 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubunun Gerçek Durumu Yansıtması

İdarenin 2023 mali yılı bilançosunun “25 Maddi Duran Varlıklar” Hesap Grubu’nda yer alan varlıkların net defter değerlerinin, tam doğru ve gerçeğe uygun tutarları göstermediği görülmüştür.

Net defter değeri, varlığın ilgili muhasebe hesabına kayıtlı değerinden, birikmiş tükenme ve amortisman paylarının düşülmesi suretiyle hesaplanmaktadır. İdarenin 2023 mali yılı bilançosunda, maddi duran varlıklar hesap grubunda yer alan varlıkların, ekonomik sınıflandırma açısından, kayıtlı defter değerleri ile birikmiş tükenme ve amortisman karşılıklarının detaylı karşılaştırılması sonucunda önceki hatalı amortisman kayıtlarının düzeltilmesi konusunda bir işlem yapılmadığı, duran varlıklara ilişkin birikmiş amortisman tutarlarının gerçek değerinin bilançoda gösterilerek raporlanamadığı görülmüştür.

Maddi duran varlıklar hesap grubunda izlenen taşınır malların kayıt ve takip edildiği bilişim sistemi ile muhasebe sistemi arasında entegrasyonun olmadığı, taşınmaz malların entegrasyonuna ilişkin ise çalışmaların başladığı, bir kısmının tamamlandığı ancak hala eksikliklerin bulunduğu görülmüştür. Bu sebeple, hesap grubuna kayıtlı varlıkların giriş, çıkış, değerlendirme, kıymet artış ve azalışları ile harcama birimleri arasındaki geçişlerinin, muhasebe sisteminde zamanında tam ve doğru olarak izlenemediği anlaşılmaktadır. İdarenin sahip olduğu

ve muhasebe sisteminde maddi duran varlıklar hesap grubunda izlenen, taşınır ve taşınmaz mallarının tam, doğru ve gerçeğe uygun olarak raporlanabilmesi için, iş akış süreçleri ve yönetmeliklerle belirlenen muhasebe politikaları da göz önünde bulundurularak bilişim sistemleri ile muhasebe sistemlerinin entegrasyonu sağlanmalı, manuel muhasebe kayıtlarından mümkün olduğu sürece kaçınılmalıdır.

Diğer taraftan, maddi duran varlıklar hesap grubunda izlenen varlıkların, defter değerlerinin, birikmiş amortisman ve tükenme paylarının tam olarak bilinmemesi nedeniyle, bu varlıkların muhasebe kayıtlarından çıkış işlemleri ile harcama birimleri arasında el değiştirmesi halinde yapılması gereken muhasebe kayıtlarının sağlıklı bir şekilde tutulmadığı görülmüştür. Bu sebeplerle maddi duran varlık hesap grubunda yer alan tüm taşınır,taşınmaz ve bunlara ilişkin amortisman kayıtlarının tam,doğru ve gerçeğe uygun olmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Mali tablolarda Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubu'na dair işlemlerin mevzuat hükümleri ve yukarıdaki değerlendirmeler doğrultusunda tesis edilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Satışı Yapılan Taşınmazların Satış Bedeli Üzerinden Kayıtlardan Düşülmesi

Satışı yapılan taşınmazların muhasebe sisteminde izlenmesinde hatalı kayıtların bulunduğu görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250 Arazi ve Arsalar Hesabı'nın işleyişini düzenleyen 189'uncu maddesinde, satılan arsa ve arazilerin, kayıtlı değerinin bu hesaba alacak, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumlu farkın 600 Gelirler Hesabı'na alacak, satış bedelinin 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç, satış bedeli ile kayıtlı değeri arasındaki olumsuz farkın 630 Giderler Hesabı'na borç ve diğer taraftan satış bedelinin 800 Bütçe Gelirleri Hesabı'na alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabı'na borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükmüne göre taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarından düşülmesi gerektiği ve kayıtlı bedel ile satış bedeli arasındaki olumlu/olumsuz farkların ilgisine göre 600 Gelirler Hesabı ya da 630 Giderler Hesabı'na kaydedilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

2023 yılında satışı yapılan arsa ve arazi niteliğindeki taşınmaz kayıtlarının incelenmesi sonucunda, kayıtlı değeri 1.383.000,00 TL olan 32 adet arsanın toplamda 123.571.316,00 TL'ye satıldığı tespit edilmiştir. Bu satışlar muhasebe sistemine aktarılırken; satış bedeli olan 123.571.316,00 TL'nin 100 Kasa, 102 Banka ya da ilgili diğer hesaplara borç kaydı, satılan arsaların kayıtlı değeri olan 1.383.000,00 TL'nin 250 Arazi ve Arsa Hesabı'na alacak kaydı ve tüm taşınmaz satışları karlı şekilde yapıldığı için taşınmazların kayıtlı bedeli ile satış bedeli arasındaki olumlu farkın ise 600 Gelirler Hesabı'na alacak kaydı yapılarak takip edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, satılan taşınmazlar için, 630 Giderler Hesabı'na 337.750,00 TL borç kaydı, 600 Gelirler Hesabı'na 105.117.458 TL alacak kaydı, 250 Arazi ve Arsa Hesabı'na 14.784.608,00 TL alacak kaydı, 252 Binalar Hesabı'na 4.007.000,00 TL alacak kaydı yapıldığı görülmüştür.

İdarenin yaptığı bu kayıtlar sonucunda 2023 yılı mali tablolarında, 250 Arazi ve Arsa Hesabı'nın 13.401.608,00 TL, 252 Binalar Hesabı'nın 4.007.000,00 TL, 600 Gelirler Hesabı'nın 17.070.858,00 TL eksik ve 630 Giderler Hesabı'nın 337.750,00 TL fazla görüldüğü tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Dönem sonu mali tablolarında ilgili varlık ve gelir hesaplarının doğruyu ve gerçek durumu yansıtmasını teminen satışı yapılan taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar doğrultusunda yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Taşınmaz Kayıt ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması

Taşınmaz kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde tamamlanmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44'üncü maddesinde, kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği ifade edilmiştir.

Buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. Yönetmelik'in ilgili maddelerinde; kamu idarelerine ait taşınmazların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla, Yönetmelik

ekindeki kayıt planına göre, yine Yönetmelik'te belirtilen değerlendirme yöntemi üzerinden kayıtlara alınması, dosya düzeninin oluşturulması ve cins tashihlerinin gerçekleştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Yönetmelik'de, kullanılacak kayıt formlarının örnekleri de mevzuat ekinde yer almış ve geçici 1'inci maddede tüm bu kayıt işlemlerinin 31/12/2017 tarihine kadar tamamlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Diğer taraftan, İdare taşınmazlarının söz konusu Yönetmelik ekindeki formlarda yer alan bilgileri içerecek şekilde kaydının tutularak, icmal cetvellerinin oluşturulması ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği taşınmazların gerçeğe uygun haliyle mali tablolarda yer alan ilgili hesaplarda gösterilmesi gerekmektedir.

2023 yılı taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde İdarenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlarla ilgili 31/12/2017 tarihine kadar bitirilmesi gereken çalışmaların tamamlanmadığı, dosya sisteminin oluşturulmadığı, taşınmaz form ve icmal cetvellerinin düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

İdarenin 2023 mali yılı bilançosunun "Maddi Duran Varlıklar" hesap grubu içerisinde yer alan taşınmazlara ilişkin mevzuat hükümlerine göre işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Taşınır Mallara İlişkin Kayıtların Gerçek Durumu Yansıtması

İdare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetvelinde yer alan tutarlar ile bilançoda kayıtlı tutarların uyumsuz olduğu görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınır Giriş ve Çıkış İşlemlerinin Muhasebe Birimine Bildirilmesi" başlıklı 30'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında taşınırlara ilişkin giriş, çıkış ve devir işlemlerinin taşınır kayıt yetkilileri tarafından nasıl yapılacağı, 3'üncü fıkrasında ise muhasebe yetkilisi tarafından taşınır işlem fişleri üzerinden muhasebe kayıtlarına nasıl alınacağı düzenlenmiştir. Anılan mevzuat hükümlerine göre taşınır kayıt yetkililerince düzenlenen taşınır işlem fişlerinin, muhasebe birimince ilgili hesaplara kaydedilmesi gerekmektedir.

Anılan Yönetmelik'in "Taşınır Mal Yönetim Hesabı" başlıklı 34'üncü maddesinde, taşınır mal yönetim hesabının, taşınır kayıt yetkilisi tarafından harcama birimleri itibarıyla hazırlanacağı ve taşınır kontrol yetkilisince kayıt ve belgeler ile mali tablolara uygunluğunun kontrol edilerek imzalanacağı; taşınır mal yönetim hesabında önceki yıldan devreden, yılı içinde giren, çıkan ve ertesi yıla devreden taşınırlar ile yılsonu sayımında bulunan fazla ve noksanların gösterileceği; taşınır mal yönetim hesabının, harcama yetkilisince, taşınır kayıt ve işlemlerinin usulüne uygun yapıldığı anlaşıldıktan ve harcama birimi taşınır mal yönetim hesabı cetvelinin, taşınır sayım ve döküm cetveline uygunluğu görüldükten sonra onaylanacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, 2023 yılı idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetvelinde yer alan tutarlar ile bilançodaki tutarlar arasında toplam 4.423.178,49 TL'lik fark olduğu ve bu farkın da taşınır malların kaydı ve izlenmesine yönelik olarak yukarıda belirtilen mevzuat uyarınca gerekli kayıt ve kontrol düzeninin doğru şekilde oluşturulmamasından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Taşınır malların kaydı ve izlenmesine yönelik mevzuat hükümleri dikkate alınarak söz konusu uyumsuzluğun giderilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubunda İzlenmesi Gereken Tutarların Doğrudan Giderleştirilmesi

İhaleler kapsamında yapılan harcamaların ilgili maddi duran varlık hesaplarında izlenmesi gerekirken doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı'na ilişkin "Hesabın Niteliği" başlıklı 190'ıncı maddesinde, bu hesabın herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş her türlü yol, köprü, baraj, tünel, bölme, sarnıç, iskele, hark ve benzeri yapılar ile bunların eklenti ve bütünleyici parçalarının ve bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Anılan Yönetmelik'in 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'na ilişkin düzenlemelerin yer aldığı 204 ve 205'inci maddelerinde, yapımı süren maddi duran varlıklar

İçin yapılan her türlü madde, malzeme ile işçilik ve genel giderlerle alakalı, geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'nda izlenmesi gerektiği ve tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların da bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

İdarenin yaptığı Park Donatı Elemanları Alım İşi ile pazar yerlerinin üstünün kapatılması kapsamında yapılan Sera Malzemesi Alım İşlerine ilişkin harcamalar için 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve Sıcak Asfalt Yapım İşleri kapsamında yapılan harcamalar için ise 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'nın kullanılması gerekirken harcamaların doğrudan giderleştirilerek 630 Giderler Hesabı'nın kullanıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca yıl sonunda, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'nda izlenen ve fiilen tamamlanmış toplam 11.368.181,93 TL tutarındaki beş adet işin de ilgili varlık hesapları yerine 630 Giderler Hesabı'na aktararak doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Yıl içerisinde ve yıl sonunda yapılan hatalı muhasebe kayıtları ile 2023 yıl sonu mali tablolarında, 252 Binalar Hesabı'nın 3.111.056,01 TL, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı'nın 20.691.144,24 TL ve 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'nın 48.854.004,15 TL eksik görünmesine neden olunurken 630 Giderler Hesabı'nın da 72.656.204,40 TL fazla görünmesine neden olunmuştur.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği, muhasebe kayıtlarında yapılan işlerin niteliği dikkate alınarak ilgili varlık hesaplarının kullanılması gerekmektedir.

BULGU 6: Kamu Kurumlarına Yapılan Taşınmaz Tahsislerinin Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi

İdarenin mülkiyetinde bulunan 9 adet taşınmazın tahsis edildiği ancak yapılan bu tahsis işlemlerinin muhasebe kayıtlarında takip edilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250 Arazi ve Arsalar Hesabı'na ilişkin "Hesabın Niteliği" başlıklı 188'inci maddesinde, bu hesabın tahsise konu arsa ve

arazilerin izlenmesi için de kullanılacağı ifade edilmiştir. Aynı Yönetmeliğin “Hesabın İşleyişi” başlıklı 189’uncu maddesinde ise tahsise konu edilen taşınmazların bu hesaba alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedileceği hükmü yer almaktadır.

Aynı Yönetmelik’in 252 Binalar Hesabı’na ilişkin “Hesabın Niteliği” başlıklı 192’nci maddesinde, bu hesabın tahsise konu binaların izlenmesi için de kullanılacağı ifade edilmiştir. Aynı Yönetmeliğin “Hesabın İşleyişi” başlıklı 193’üncü maddesinde ise tahsise konu edilen binaların bu hesaba alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Anılan Yönetmeliğin 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı’na ilişkin “Hesabın İşleyişi” başlıklı 203’üncü maddesinde ise, tahsise konu edilen taşınmazlar, kayıtlı değeri üzerinden 500 Net Değer Hesabına borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak ve varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarının bu hesaba borç, 500 Net Değer Hesabı’na alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, 2023 yılına kadar İdare tarafından diğer kamu kurumlarına, çeşitli kurum ve kuruluşlara kayıtlı değeri 12.258.989,00 TL olan 9 adet taşınmazın tahsis edildiği ancak tahsis işlemlerinin muhasebe kayıtlarında izlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

İdarenin yaptığı tahsislerin mali tablolar üzerinden izlenebilmesi için yukarıda bahsedilen muhasebe kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

BULGU 7: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Muhasebe Hesaplarında Dönemsellik İlkesine Uygun Olarak İzlenmemesi

İdarece kiraya verilen taşınmazlardan kira bedelleri peşin tahsil edilenlere ilişkin muhasebe kaydının, dönemsellik ilkesi dikkate alınmadan yapıldığı böylelikle ilgili döneme ait olmayan gelirin gelir hesabında düzenlendiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı’nın niteliğini açıklayan 286’ncı maddesinde, bu hesabın içinde bulunan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin tahsil edilmiş gelirlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik’in 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı’na ilişkin işlemleri açıklayan 287’nci maddesinde, gelecek aylara ait olarak peşin tahsil

edilen gelirlerin, ilgili oldukları ay sonlarında tahakkuk ettirmek üzere bu hesapta izleneceği; 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı'nın işleyişini açıklayan 288'inci maddesinde ise, peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunulan aya ait olan kısmının 600 Gelirler Hesabı'na kaydedileceği, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmının 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı'na kaydedileceği, 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesap'ta kayıtlı tutarlardan ilgili oldukları ay sonlarında gelir olarak tahakkuk ettirilenden bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabı'na alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı'na ilişkin işlemleri açıklayan 337'nci maddesinde, peşin tahsil edilen gelirlerden, içinde bulunulan aya ait olan kısmının 600 Gelirler Hesabı'na, gelecek aylarda tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı'na, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin bu hesaba alacak, bu hesapta kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalanların dönem sonunda bu hesaba borç, 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı'na alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; peşin tahsil edilen kira gelirlerinin, içinde bulunulan aya ait olan kısmının 600 Gelirler Hesabı'na, gelecek aylarda tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı'na, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin 480 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı'na kaydedileceği anlaşılmaktadır. 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı'nda kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalanların dönem sonunda bu hesaba borç, 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı'na aktarılmalıdır.

Yapılan incelemede, 2.238.840,00 TL peşin tahsil edilen kira gelirlerinden gelecek aylara ve yıllara ait tutarları için ay ve yıl ayırımına gidilmeksizin ilgili döneme ait olmayan kira gelirlerinin doğrudan 600 Gelirler Hesabı'na gelir kaydedildiği, 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler ve 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesaplarının kullanılmadığı ve böylelikle 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı'na 1.550.000,00 TL, 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı'na ise 688.840,00 TL eksik kayıt yapıldığı görülmüştür.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Gelecek aylara ve yıllara ait olup peşin tahsil edilen kira alacaklarının vadelerine göre 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ile 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı'nda

muhasebeleştirilmesi ve mali tablolara aktarılması gerekmektedir.

BULGU 8: Ödenen Kıdem Tazminatlarının Kıdem Tazminatları Karşılığı Hesabından Düşülmeden Doğrudan Giderleştirilmesi

İdarece emekli olan işçilere ödenen kıdem tazminatlarının, karşılık hesaplarından düşülmeden doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

1475 sayılı İş Kanunu'nun "Kıdem Tazminatı" başlıklı 14'üncü maddesinin ikinci fıkrasında, işçiye hizmet akdinin devamı süresince geçen her tam yıl için işverence 30 günlük ücreti tutarında kıdem tazminatı ödeneceği belirtilmiş olup, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesapları tanımlanmıştır.

Yönetmelik hükümlerine göre, 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesapları, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde veya uzun vadede ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının izlenmesi için kullanılmaktadır. Kıdem tazminatı karşılıkları ilk ayrıldığında, 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'na kaydedilmesi, vadeleri bir yılın altına düşen ve faaliyet dönemi içerisinde ödenmesi öngörülen tutarların, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'na aktarılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, İdarece kıdem tazminatı karşılığı ayrılmasına rağmen yapılan kıdem tazminatı ödemelerinde bu hesap kullanılmadan ödemelerin doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

İş Kanunu kapsamında çalışan işçilerin çalışma süreleri dikkate alınarak her yılın sonunda kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılması ve bu kapsamda yapılan ödemelerin 372/472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarından düşülmesi gerekmektedir.

BULGU 9: Döviz Hesabının Kullanılmaması

Döviz hesabında bulunan tutarların 105 Döviz Hesabı'nda izlenmediği ve ilgili tutarlara ilişkin değerlemelerin yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 105 Döviz Hesabı'na ilişkin "Hesabın Niteliği" başlıklı 64'üncü maddesinde, kurum veznelерince tahsil edilen veya

bankalara intikal eden konvertibl dövizlerle ilgili yapılan ödeme, iade ve göndermelerin izlenmesi için 105 Döviz Hesabı'nın kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Anılan Yönetmelik'in 105 Döviz Hesabı'na ilişkin "Hesabın İşleyişi" başlıklı 66'ncı maddesinde, gün sonlarında bu hesaba ilişkin yardımcı kayıtlardan elde edilen bilgilere göre, konvertibl yabancı paralar mevcudunun T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucu lehte meydana gelen farkın bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabı'na alacak kaydedileceği; aleyhte meydana gelen farkın ise bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabı'na borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde banka hesaplarına intikal eden konvertibl döviz tutarlarının takibi ve bu tutarların değerlemesinin yapılması için 105 Döviz Hesabı'nın kullanılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, döviz hesabında yıl boyunca toplam 222.045,73 Avro'luk işlem hacmi olduğu ancak bu tutarların ilgili 105 Döviz Hesabı yerine 102 Banka Hesabı'nda izlendiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Döviz olarak gerçekleşen işlemlerin mevzuatta öngörüldüğü üzere 105 Döviz Hesabı'nda izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 10: Hurdaya Ayrılan Taşınırların İlgili Muhasebe Hesaplarında İzlenmemesi

Hurdaya dönüştürülen taşınırlara dair kayıtlı değerlerin ve amortisman tutarlarının ilgili varlık ve amortisman hesaplarından çıkarılarak, ilgili hesaplara aktarılmadığı görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Hurdaya Ayırma Nedeniyle Çıkış" başlıklı 28'inci maddesinde, ekonomik ömrünü tamamlamış olan veya tamamlamadığı halde teknik ve fiziki nedenlerle kullanılmasında yarar görülmeyerek hizmet dışı bırakılması gerektiği ilgililer veya özel mevzuatı çerçevesinde oluşturulan komisyon tarafından bildirilen taşınırların, biri işin uzmanı olmak kaydıyla harcama yetkilisinin belirleyeceği en az üç kişiden oluşan komisyon tarafından değerlendirileceği; komisyonca yapılan değerlendirme sonucunda hurdaya ayrılmasına karar verilen taşınırlar için "Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı" düzenleneceği; hurdaya ayrılmasına karar verilen taşınırların harcama yetkilisinin onayı ile

kayıtlardan çıkarılacağı; harcama yetkilisince oluşturulacak komisyon tarafından ekonomik değerinin olmadığı veya teknik, sağlık, güvenlik ve benzeri nedenlerle imha edilmesinin şart olduğuna karar verilen taşınırların ise harcama yetkilisinin onayı ile imha edileceği hükme bağlanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 224'üncü maddesinde de çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı'nın kullanılması öngörülmüş ve 225'inci maddesinde de bu hesabın işleyişine açıklık getirilmiştir. Aynı Yönetmelik'in 228 ve 229'uncu maddelerinde de, bahse konu varlıklar için ayrılan amortisman tutarlarının izlenmesine yönelik olarak 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nın kullanımına dair esaslar belirlenmiştir. Ayrıca Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 04.11.2015 tarih ve 47 sıra No.lu Genel Tebliği'nin "Amortisman ve Tükenme Payı Süre ve Oranları" başlıklı 6'ncı maddesinde, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren amortisman tabi maddi duran varlıklardan 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı'nda izlenmesine karar verilenlerin, amortisman tabi tutulmamış kısmının tamamının amortisman tabi tutulacağı ifade edilmiştir.

Yönetmelikler ve Tebliğ'in söz konusu hükümleri gereğince hurdaya ayrılan taşınırlar ve bunlar için ayrılmış olan amortisman tutarlarının, ilgili oldukları maddi duran varlık hesaplarından çıkarılarak 294 ve 299 kodlu hesaplarda izlenmesi gerekmektedir. Bu suretle, hurdaya ayrılan herhangi bir taşınır satılmak suretiyle ekonomik bir değer yaratıldığında, satış bedeli ile bu taşınırın net değeri (edinim değeri-amortisman tutarı) arasındaki olumlu veya olumsuz fark muhasebe kayıtlarında izlenebilecek ve dolayısıyla bu farkın gelir ya da gider olarak hesaplara yansıtılması sağlanabilecektir.

Yapılan incelemede, Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı ile hurdaya ayrılan taşınırların ilgili hesaplardan ve yine bunlara ilişkin ayrılan amortisman tutarlarının 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı'ndan çıkışlarının yapılmadığı; hurdaya ayrılmakla kullanılabilir taşınır niteliğini kaybederek diğer duran varlıklara dönüşen bu taşınırların kayıtlı değerlerinin 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı'nda, ayrılan amortisman tutarlarının da 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nda izlenmek üzere muhasebe kayıtlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Taşınır niteliğini kaybeden söz konusu varlıklarla ilgili 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nın kullanılması gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Sayıştaya Verilmesi Gereken Bilgi ve Belgelerin Süresinde Verilmemesi

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'a göre Sayıştaya verilmesi gereken defter, mali tablo ve belgelerin süresi içerisinde verilmediği görülmüştür.

İlgili mevzuatın "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde, Sayıştay denetimine tabi olan kamu idarelerinin kapsamda olduğu, "Verilecek Defter, Mali Tablo, Belge ve Bilgilerin Çeşitleri" başlıklı 5'inci maddesinde ise Sayıştaya verilecek bilgi ve belgelerin neler olduğu ve ne zaman verileceği detaylı bir şekilde düzenlenmiştir.

Madde hükmü gereğince kapsamda yer alan İdare bu belgeleri Sayıştay Başkanlığına zamanında göndermekle yükümlüdür.

Yapılan incelemede, yukarıda yer verilen hükümler doğrultusunda İdare tarafından sunulması gereken defter, mali tablo ve belgeler denetim sürecinde fiilen teslim alınmakla birlikte aşağıdaki tabloda detayları görüleceği üzere bunların ilgili Usul ve Esaslar'da belirtilen süreler içerisinde Sayıştaya verilmediği tespit edilmiştir.

Tablo 8:Veri Gönderim Tarihlerine İlişkin Bilgi

Mali Ay	Verinin Gönderilmesi Gereken Son Tarih	Veri Gönderim Tarihi
1	31.01.2023	11.05.2023
2	28.02.2023	11.05.2023
3	31.03.2023	11.05.2023
4	30.04.2023	11.05.2023
5	31.05.2023	21.07.2023
6	30.06.2023	21.07.2023
7	31.07.2023	11.08.2023
8	31.08.2023	21.09.2023
9	30.09.2023	4.01.2024
10	31.10.2023	4.01.2024
11	30.11.2023	4.01.2024

12	31.12.2023	13.02.2024
----	------------	------------

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri İle Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'a uyulması ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Çeşitli Cihaz Alımlarına İlişkin Satın Alma ve Kullanıma Verilme İşlemlerinin Mevzuata Uygun Olmaması

Çeşitli cihaz satın alımları ve satın alınan bu cihazların kullanıma verilme işlemlerinin mevzuat hükümlerine uygun yapılmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesi ile idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinin, bu Kanun hükümlerine göre yürütüleceği ve belediyelerin de bu idareler arasında olduğu belirtilmiştir.

30.06.2021 tarihli ve 31527 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tasarruf Tedbirleri ile İlgili 2021/4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'nin "Haberleşme Giderleri" başlığı altında cep telefonlarının belediyelerde, genel sekreterler ve genel müdürler ile sınırlı olmak üzere belediyelerde belediye başkanı tarafından belirlenen makamlar için tahsis edilebilecektir. Bu şekilde cep telefonu tahsis edilen makamların listesi belediyeler bakımından Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderileceği belirtilmiştir. Aynı zamanda haberleşme giderlerini hizmet gerekleri ve teknolojik imkanlar çerçevesinde gözden geçirerek kaynakların verimli kullanılması hususunda sayı, tutar veya kullanım kısıtlamaları da dahil gerekli her türlü tedbiri harcama yetkililerinin alacağı ifade edilmiştir.

Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Ulaştırma ve Haberleşme Giderleri" başlıklı 33'üncü maddesinde, ulaştırma ve haberleşme giderlerinin ödenmesinde aranacak belgeler, alım yapılan özel hukuk tüzel kişinin tekel niteliğinde olup olmaması durumuna göre belirlenmiştir. Tekel niteliğinde olmayan veya ihale mevzuatına göre temin edilen telefon ve benzeri araçların her türlü kullanım ve abone giderlerinin ödenmesinde faturayla beraber Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılan diğer alımlarda olduğu gibi mevzuatta belirtilen ihale onay belgesi, piyasa fiyat araştırma tutanağı gibi belgeleri içeren taahhüt dosyası ve alımın türüne göre aranan diğer belgelerin de ödeme belgesine ekleneceği belirtilmiştir.

Anılan mevzuat hükümlerinden, Kamu İhale Kanunu kapsamında olan İdarenin tüm alımlarının söz konusu Kanun hükümlerine göre yapılması, alımı yapılacak konuda tasarruf tedbirleri ile getirilen kısıtlamaların dikkate alınması, söz konusu alım işlemlerinin anılan Yönetmelik 'e göre yapılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, İdare ile bir GSM operatörü arasında 2020 ve 2023 yıllarında olmak üzere iki adet çerçeve sözleşme imzalandığı ve bunlara bağlı ek sözleşmelerle, haberleşme giderleri ekonomik kodundan aylık taksitler halinde (36 ya da 12 taksit şeklinde) toplam 44 adet telefon, 20 adet kulaklık, 2 adet akıllı saat alımının yapıldığı ve söz konusu telefonların 26 farklı kişiye verildiği teslim tutanakları incelenerek tespit edilmiştir.

2020 ve 2023 yıllarında yapılan söz konusu cihaz alımları, niteliği itibarıyla mal alımı kapsamında olduğundan İdarenin diğer alımlarında olduğu gibi söz konusu alımların da ihale mevzuatı hükümlerine göre yapılması gerekirken 4734 sayılı Kanunda yer alan alım usulü ve süreçlerine göre değil doğrudan GSM operatörüyle imzalanan sözleşmeler aracılığıyla gerçekleştirildiği, tabii olarak ödeme emri belgesi eklerinde Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde bahsi geçen taahhüt dosyasının da yer almadığı, cihazların alım ve dağıtımlarında Tasarruf Tedbirleri ile İlgili Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'nde düzenlenen, belediyelerde belediye başkanı tarafından cep telefonu tahsis edilebilecek makamlardan olmayan kişilere telefonların tahsis edildiği ve tahsis listesinin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na gönderilme şartının yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Satın alınan cihazların alım ve kullanıma verilme işlemlerinin ilgili mevzuat hükümleri dikkate alınarak yerine getirilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Kurulması Gereken Hayvan Bakımevinin Kurulmaması

İdarece kurulması gereken hayvan bakımevinin kurulmadığı tespit edilmiştir.

5199 sayılı Hayvanları Korumu Kanunu'nun "Belediyenin Sorumluluğu" başlıklı Ek 1'nci maddesinde, nüfusu yirmi beş bini aşan büyükşehir ilçe belediyelerinin sahipsiz veya güçten düşmüş ya da tehlike arz eden hayvanların korunması ve bakımının yapılması ile rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla hayvan bakımevleri kuracağı hükmü yer almaktadır. Aynı Kanun'un Geçici 4'üncü maddesinde, büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu

yetmiş beş bini aşan belediyelerin 31.12.2022 tarihine kadar ek 1'inci maddede belirtilen hayvan bakımevlerini kurmakla yükümlü olduğu ve belediyelerin bu madde yürürlüğe girdikten sonra üç yıl süreyle hayvan bakımevleri kurmak ve rehabilitasyon işlemlerini gerçekleştirmek için kesinleşmiş en son bütçe gelirlerinin binde beşi oranında kaynak ayıracağı ve bu ödeneğin başka bir amaç için kullanılmayacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmünden nüfusu yirmi beş bini aşan büyükşehir ilçe belediyelerince hayvanların korunması ve bakımının yapılması amacıyla hayvan bakımevleri kurma zorunluluğu getirilmiştir. Bu bağlamda mevzuatta yer alan nüfus şartını sağlayan İdarenin hayvan bakımevi kurma yükümlülüğü olduğu anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, İdare bünyesinde halihazırda kurulmuş bir hayvan bakımevi olmadığı ve bunun için bir kaynak ayrılmadığı görülmüştür.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

İdarece mevzuatta yer alan hayvan bakımevi kurma yükümlülüğünün yerine getirilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: İdarenin Taşıtlarına İlişkin Envanter Kayıtları ile Trafik Tescil Kayıtlarının Uyuşmaması

İdarenin taşıtlarına ilişkin envanter kayıtları ile trafik tescil kayıtlarında İdare adına tescil edilmiş araç listesinin uyuşmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Hesap Verme Sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesinde, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanun'un 48'inci maddesinde, kamu idarelerine ait malları edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemlerinin mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılacağı, bu ilkeye aykırı eylem ve işlemlerden doğacak zararlardan, malların yönetimi ve kullanılması hususunda yetki verilenlerin sorumlu olacağı hüküm altına alınmıştır.

Araçların Satış, Devir ve Tescil Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde araç kavramı, karayollarında kullanılabilen motorlu, motorsuz ve özel amaçlı taşıtlar ile iş makineleri ve lastik tekerlekli traktörlerin genel adı olarak tanımlanmıştır.

İdare envanterindeki araçlar ile trafik tescil kayıtlarında İdare adına kayıtlı araç listesinin karşılaştırılması sonucu sekiz aracın trafik tescil kayıtlarında olmasına rağmen İdarenin envanterinde bulunmadığı ve trafik tescil kayıtlarında görünmeyen yirmi dört adet iş makinesi ile iki adet motorlu aracın ise İdare envanterinde yer aldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

İdare envanterinde olup tescili olmayan araçların tescilinin, envanterde olması gerekirken var olmayan taşıtlar içinse gerekli incelemelerin yapılarak elde edilen bilgiler ile bu araçların ilgili mevzuatına göre devir ve tescil işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 5: Avansların Mahsup Süresinde Kapatılmaması ve Avanslara Gecikme Zammı İşletilmemesi

Verilen avansların mevzuatta öngörülen süreler içerisinde kapatılmadığı süreyi aşanlara da gecikme zammı işletilmediği görülmüştür.

27.05.2016 tarih ve 29724 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "16 Ön Ödemeler" başlıklı 123'üncü maddesinde; harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla; ilgili kanunlarda öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi giderler ve her yıl merkezi yönetim bütçe kanununda belirlenecek tutarların altında kalan giderler için avans vermek veya kredi açmak suretiyle ön ödeme yapılabileceği; ön ödemeler ile ilgili olarak bu Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hallerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 35'inci maddesinde belirtilen ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir.

21.01.2006 tarih ve 26056 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "Ön Ödemelerde Mahsup Süresi ve Sorumluluk" başlıklı 11'inci maddesinde, her mutemedin ön ödemelerden harcadığı tutara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri, ilgili kanunlarında ayrıca belirtilmemiş olması halinde avanslarda bir ay, kredilerde

ise üç ay içinde muhasebe yetkilisine vermek ve artan tutarı iade ederek hesabını kapatmakla yükümlü olduğu, mutemetlerin işin tamamlanmasından sonra, yukarıdaki bir ve üç aylık sürelerin bitimini beklemeden, son harcama tarihini takip eden üç iş günü içinde ön ödeme artığını iade etmek ve süresinde mahsubunu yaparak hesabını kapatmak zorunda olduğu hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin mutemede verilen avansların mahsubu ile ilgili 125'inci maddesinde, mahsup edilmeyen mutemet avansları veya iade edilmeyen avans artığının mutemet adına 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı'na alınarak durumun mutemedin bağlı olduğu daireye bildirileceği ve bu mutemede varsa gecikme zammı dâhil avansın mahsubu yapılmıyaya kadar bir daha avans verilemeyeceği veya adına kredi açılmayacağı ayrıca mutemet hakkında 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun Hükümleri uyarınca işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, harcama yetkilisi mutemetlerine verilen avanslardan bazılarının mevzuatta belirtilen sürelerde mahsup edilmediği ayrıca süresinde mahsup edilmeyen bu avanslara gecikme zammının da uygulanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Verilen avansların mevzuatta belirtilen süre içinde kapatılması ve süresinde mahsup edilmeyen avanslar için de gecikme zammı işletilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: İdare Taşınmazlarının Ecrimisil Uygulanmasıyla veya İşgal Harcı Alınarak Kullanılması

Kamu İdaresine ait 8 adet taşınmaz için ecrimisil, 20 adet taşınmaz için ise işgal harcı alınmak suretiyle uzun süreli olarak kullanıldığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Meclisinin Görev ve Yetkileri" başlıklı 18'inci maddesinin (e) bendinde, belediye meclisinin görev ve yetkileri, taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması halinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek olarak tanımlanmıştır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde, belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun'da yazılı hükümlere göre yürütüleceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanun'un "Ecrimisil ve Tahliye" başlıklı 75'inci maddesinde, Devletin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların işgali üzerine taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin uzmanı 3 kişilik bir komisyon kurulup ilgili taşınmaz için bir bedel tespiti yapılacağı ve bu bedelin tespit tarihinden geriye doğru 5 yıla kadar takdir edilecek ecrimisil isteneceği, ecrimisil talep edilebilmesi için Hazine'nin işgalden dolayı zarara uğramış olma şartının da aranmayacağı, işgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edileceği hükümlerine yer verilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde, 2886 sayılı Kanun'un 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı belirtildiğinden İdare taşınmazlarının işgal edilmesi üzerine de söz konusu 75'inci madde hükümleri uygulanmalıdır.

İşgal harcı ise 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 52'nci maddesinde düzenlenmiş olup, pazar veya panayır kurulan yerlerin, meydanların, mezat yerlerinin her türlü mal ve hayvan satıcıları tarafından işgali, yol, meydan, pazar, iskele, köprü gibi umuma ait yerlerden bir kısmının herhangi bir maksat için işgali ve motorlu kara taşıtlarının park etmeleri için il trafik komisyonlarının olumlu görüşü alınarak belediyelerce şehir merkezlerinde tesis edilen ve işletilen mahallerin çalışma saatleri içinde, taşıtlar tarafından işgali halleriyle sınırlı olmak ve belediye sınırları içinde bulunan söz konusu yerlerin satış yapmak veya sair maksatlarla ve yetkili mercilerden usulüne uygun izin alınarak geçici olarak işgal edilmesi durumları için söz konusu olabileceği ifade edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde idare taşınmazlarının kiralama işlemlerinin 2886 sayılı Kanun'a göre ihale usulleri ile gerçekleştirilmesi gerektiği zira söz konusu Kanun'da kamu taşınmazlarının kiralama dışında başka bir şekilde kullanılmasına ilişkin herhangi bir düzenleme yer almadığı, bir taşınmazın işgalinin, işgal harcına konu olabilmesi için ise ancak mevzuatta yer verilen şartlarla sınırlı olduğu bu durum dışındaki taşınmaz işgalinin tespiti üzerine ise Kanun'un bahsedilen 75'inci maddesi hükümlerinin uygulanarak ecrimisil tespiti yapılması ve işgale uğrayan taşınmaz malın idarenin talebiyle bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, yukarıdaki mevzuat hükümlerine aykırı olarak idare mülkiyetinde bulunan 20 adet taşınmazın işgal harcı alınarak, 8 adet taşınmazın ise ecrimisil uygulanması suretiyle kullandırıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Söz konusu taşınmazlarla ilgili mevzuat hükümleri ve yukarıdaki değerlendirmeler dikkate alınarak işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

BULGU 7: İdarenin Yapı Kullanma İzni Olmayan Taşınmazlarının Bulunması

İdarenin mülkiyetinde bulunan bazı yapıların, yapı kullanma izin belgelerinin bulunmadığı görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 5'inci maddesinde, yapı kavramı, karada ve suda, daimi veya muvakkat, resmi ve hususi yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların ilave, değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve müteharrik tesisler olarak tanımlanmıştır.

Anılan Kanun'un 21'inci maddesinde, kanunun kapsamına giren bütün yapılar için 27'nci maddede belirtilen istisna dışında belediye veya valiliklerden yapı ruhsatı alınması gerektiği ve aynı Kanun'un 30'uncu maddesinde, yapı tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığı takdirde ise bu kısımlarının kullanılabilmesi için, inşaat ruhsatını veren ilgili belediye ve valilik bürolarından; 27'nci maddeye göre ruhsata tabi olmayan yapıların tamamen veya kısmen kullanılabilmesi için ise ilgili belediye ve valilikten izin alınmasının mecburi olduğu ifade edilmiştir.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin "Genel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinin 9'uncu fıkrasında, kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak veya yaptırılacak yapılara; imar planlarında o maksada tahsis edilmiş olmak, plan ve mevzuata aykırı olmamak üzere mimari, statik, tesisat fenni mesuliyeti ve her türlü sorumlulukların bu kamu kurum ve kuruluşlarınca üstlenilmesi ve mülkiyetin belgelenmesi kaydıyla avan projeye göre yapı ruhsatı, ilgili kamu kurumlarının geçici kabulünü müteakip yapı kullanma izin belgesi talep üzerine ilgili idaresince düzenleneceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, İdare mülkiyetinde bulunan 35 adet yapının, yapı kullanma izin belgelerinin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat kapsamında istisna tutulan yapılar hariç olmak üzere tüm yapılar için yapı kullanma izin belgesi alınması gerekmektedir.

BULGU 8: Kiraya Verilen Taşınmazlarda Yasal Düzenlemelere Uyulmaması

İdarenin kiraya verdiği taşınmazlarla ilgili, kira sözleşme ve şartnameleri ile mevzuatta yer alan hükümlere aykırı uygulamalar olduğu görülmüştür.

İdarenin kiraya verdiği 89 taşınmaza ait kira dosyaları incelendiğinde;

- 47 adet taşınmazda sözleşmelerinde yer alan kira artış oranı yerine farklı bir oran üzerinden kira artışlarının belirlendiği,
- Sözleşmelerinde elektrik ve su aboneliklerini kiracının kendi üzerine alacağına yönelik hüküm bulunmasına rağmen 20 kiracının su aboneliğini, 12 kiracının ise elektrik aboneliğini kendi üzerine almadığı,
- Sözleşmelerin tamamında, kiracının yangın, hırsızlık, afet, deprem, sel gibi her türlü risklere karşı sigorta yaptırmakla yükümlü olduğuna yönelik hüküm bulunmasına rağmen hiçbir kiracının bu sigortayı yaptırmadığı,
- Kira tahakkuk ve tahsilatlarının takip edildiği taşınmaz sistemi ve kira sözleşmeleri incelendiğinde, bazı taşınmazların sözleşmelerinde yer alan tahakkuk ve son ödeme tarihleri ile söz konusu sisteme girilen tahakkuk ve son ödeme tarihlerinde uyumsuzluklar olduğu,
- Bir taşınmazla ilgili ihale şartnamesinde ihalesi üzerine kalan kişi, şirket veya ortaklığın idareye kesin teminattan ayrı olarak 3'üncü yıl kira bedeli teminatı olarak 1.000.000,00 TL'lik teminat mektubu vereceği hükmü bulunmasına rağmen söz konusu kiracıdan 500.000,00 TL teminat alındığı,
- 10 yıl süreli ihaleye çıkılan ve kira bitim tarihi 26/02/2027 olarak belirlenen ve üzerine inşaat yapımı karşılığı kiraya verilen taşınmazın ihale şartnamesinde işletme teminatı olarak, 3 aylık kira bedeli alınacağı, bu teminatın geçici kabul tutanağı imzalanmadan önce İdareye verileceği veya İdarenin göstereceği banka hesabına yatırılacağı ve alındığı yıldan itibaren işletme yılı sonuna kadar her yıl bir önceki yılın yıllık Üretici Fiyat Endeksi oranında güncellenerek yükleniciden alınacağına dair hüküm bulunmasına rağmen söz konusu teminatın 2023 yılı sonu itibarıyla sözleşme dönemi boyunca hiç alınmadığı,
- 2886 sayılı Kanun'un "Sözleşme Yapılmasında Müteahhit veya Müşterinin Görev ve Sorumluluğu" başlıklı 57'nci maddesinde, sözleşme yapılması gerekli olan durumlarda müteahhit veya yüklenicinin, onaylanan ihale kararının bildirimini izleyen günden

itibaren 15 gün içinde geçici teminatı kesin teminata çevirerek noterlikçe tescil edilen sözleşmeyi İdareye vermesi gerektiği, bu yükümlüğünü yerine getirmeyen yüklenici veya müteahhit için, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın ihalenin bozularak varsa geçici teminatının gelir kaydedileceği hükmüne rağmen noterlikçe tescil edilmeyen sözleşmelerin kabul edilerek taşınmazların kiraya verildiği,

- 10.08.2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'e göre belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin açılıp faaliyet göstermesi için ilgili belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatının alınması gerektiği ifade edilmesine rağmen kiraya verilen yerlerden 53 tanesinin işyeri açma ve çalışma ruhsatına sahip olmadan faaliyette bulunduğu görülmüştür.

Ayrıca kiraya verilen 6 adet taşınmazın sözleşmelerinde ortak hüküm olarak; tesisin kiracıya devredilmeden önce mevcut demirbaş listesi hazırlanarak taraflarca sözleşme eki olarak imzalanacağı, kiraya verenin ve işletme yönetiminin yazılı olarak izni alınmadan hiçbir inşaat, tadilat veya ilavenin yapılamayacağı, şartnamelerinde ise ortak hüküm olarak; ihaleye Türkiye veya dünya genelinde franchise verebilecek alt yapıda olan en az 2 yıl deneyimli markaya ait işletmeleri olan; ayrıca bu şubelerin en az 1 tanesi (Türkiye'de ise) İstanbul, Ankara, İzmir veya Adana'da Alışveriş Merkezi veya cadde konumunda bulunan gerçek ve tüzel kişilerin katılabileceği, işyerlerinde tadilat, değişiklik, mevcut tesisatın kaldırılması gibi inşaat, mimari ve tesisat projelerine aykırı hiçbir işlem yapılamayacağı ve kiracının, İdarenin ön gördüğü kullanım, mimari ve iç mimari projelerini uygulamakla yükümlü olduğu düzenlemeleri yer almaktadır.

Söz konusu 6 taşınmazın yerinde denetimi ve kira dosyalarının incelenmesi neticesinde;

- Sözleşmelerine aykırı olarak 3 tanesinde demirbaş listesinin hazırlanmadığı,
- Şartname ve sözleşmelerine aykırı olarak taşınmazların tamamında tadilat, değişiklik, inşaat, mimari ve tesisat projelerine aykırı işlemler yapıldığı,

- İhaleyi kazanan gerçek veya tüzel kişilerin; şartnamede belirtilen, franchise veren markaya ait en az 2 yıl deneyimli işletmelerinin olduğuna ve bu işletmelere ait şubeler için ihale şartnamesinde aranan şartları sağlayıp sağlamadığına ilişkin ispatlayıcı belgelerin, bahse konu 6 kira dosyasından sadece birinde bulunduğu,

- 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Sözleşmenin Devri" başlıklı 66'ncı maddesinde kira sözleşmesinin devredilmesi halinde ita amirinden izin alınacağı ve devir alacak kişilerde ilk ihaledeki şartların aranacağı ifade edilmesine rağmen söz konusu 6

taşınmazdan 4'ünün kira sözleşmesinin devredildiği ve yeni kiracıların ilk ihale şartlarını sağlayıp sağlamadığına ilişkin kira dosyalarında kanıtlayıcı belgelerin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

İdarenin kiraladığı taşınmazlarda, ilgili taşınmaza ilişkin ihale şartnamesinde yer verilen şartları sağlamayanlarla sözleşme imzalanmaması, kiracının sorumluluklarını yerine getirip getirmediğinin takibinin yapılması, sözleşme, şartname ve/veya mevzuat hükümlerine aykırı davranan kiracılarla ilgili mevzuat ve sözleşme hükümlerinde yer alan yaptırımların uygulanması gerekmektedir.

BULGU 9: Kamu İdaresi Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Mevzuata Aykırı Olarak Kullanılması

Mülkiyeti İdareye ait olan bazı taşınmazların dernek, meslek odası, şirket ve birliklere belirli sürelerle tahsis edildiği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Taşınmaz Tahsisi" başlıklı 47'nci maddesi ile kamu idarelerinin, kanunlarında belirtilen kamu hizmetlerini yerine getirebilmek için mülkiyetlerindeki taşınmazlarla, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri, birbirlerine ve köy tüzel kişiliklerine bedelsiz olarak tahsis edebileceği ve tahsis edilen taşınmazların amacı dışında kullanılmayacağı hususu hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, belediyelerin kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebileceği veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edilebileceği ve bu taşınmazların aynı kuruluşlara kiraya verilebileceği ifade edilmiştir.

Anılan Kanun'un "Meclisin Görev ve Yetkileri" başlıklı 18'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde ise taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına karar vermenin belediye meclisinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen Kanun hükümlerinin birlikte değerlendirilmesi sonucunda, belediyelerin meclis kararı ile mülkiyetlerindeki taşınmazları asli görev ve hizmetlerde kullanılmak üzere sadece kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebileceği, kamu kurum ve kuruluşları dışında dernek, vakıf ya da meslek kuruluşlarına taşınmaz tahsisi yapamayacağı anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede mülkiyeti İdareye ait 5 taşınmazın, mevzuat kapsamında yer almayan birlik, meslek odası, dernek ve şirket gibi tüzel kişiliklere tahsis edildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

İdarece yapılan taşınmaz tahsis işlemlerinin mevzuat hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 10: Çevre Temizlik Vergisi Mükellefiyeti Tesis Edilmeyen İşyerlerinin Bulunması

Çevre ve temizlik vergisi mükellefiyeti tesis edilmeyen işyerlerinin olduğu görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri Açma İzni Harcı" başlıklı 81'inci maddesinde, belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılmasının işyeri açma izni harcına tabi olduğu, "Çevre Temizlik Vergisi" başlıklı mükerrer 44'üncü maddesinde ise belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu ve işyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin belirtilen tarifeye göre alınacağı belirtilmiştir. 10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'e göre belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin açılıp faaliyet göstermesi için ilgili belediyeden alınmış işyeri açma ve çalışma ruhsatının olması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Mersin Vergi Dairesi Başkanlığından alınan veriye göre İdarenin yetki ve görev sınırları içinde 8067 adet vergi mükellefi olduğu, Belediyeden işyeri ruhsatı alan işyerleri açısından yapılan çalışmaya göre ise İdare tarafından 2023 yılı sonu itibarıyla 4712 adet işyerinden işyeri açma izni harcı alındığı ancak işyerlerine ilişkin çevre temizlik vergisi aktif mükellef listesinde

2457 aktif işletme olduğu tespit edilmiştir. Bu verilerden hareketle, işyeri çevre temizlik vergisi mükellefiyeti bulunan iş yerlerinden bazıları için (asgari 4712-2457= 2.255 işyeri için) çevre temizlik vergisi mükellefiyetinin tesis edilmediği anlaşılmaktadır.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Çevre temizlik vergisi gelirlerindeki kaybın önlenmesini teminen Belediye sınırları içerisinde bulunan aktif işyerlerinden çevre temizlik vergisi mükellefiyeti tesis ettirilmesi gerekenlerin tespit edilmesi için çalışmaların başlatılması,buna ilişkin yoklama ve takip mekanizması oluşturulması gerekmektedir.

BULGU 11: Emlak Vergisi Uygulamalarında Hatalar Bulunması

Emlak vergisi uygulamalarına ilişkin yapılan denetim sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

a) İndirimli Bina Vergisi Uygulamasından Şartları Taşımayan Kişilerin Yararlandırılması

İndirimli emlak vergisinden yararlanma şartlarını taşımayan kişilerin söz konusu indirimden yararlandığı görülmüştür.

1319 sayılı Kanun'un "Nispet" başlıklı 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında, Cumhurbaşkanının, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup on sekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskeni olması halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

12.05.2005 tarihli ve 25813 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan 44 seri numaralı Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'ne göre; hiçbir geliri olmadığını taahhüt eden mükelleflerin, indirimli vergi oranından yararlanabilmeleri için, gelir vergisine tabi hizmet karşılığı elde edilen herhangi bir gelirin olmaması; mükelleflerin, bu türden bir gelir elde etmeleri veya ikinci bir meskene sahip olmaları halinde ise bu değişikliği mükellefiyetlerinin bulunduğu belediyeye bildirmesi gerekmektedir. Ayrıca söz konusu Tebliğ'de indirimli vergi oranından yararlanma şartlarını taşımadığı halde, gerçek dışı taahhütte bulunarak indirimli vergi oranından yararlanan

mükellefler ile durumunda meydana gelen değişikliği bildirmeyen mükelleflerden alınması gereken verginin, cezalı olarak ve gecikme faizi ile birlikte alınacağı düzenlenmiştir.

27.07.2011 tarihli ve 28007 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan 57 seri numaralı Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nde ise emlak vergisi mükelleflerinden emlak vergisi bildirim dışında bir belge talep edilmeyeceği ve emlak vergisi işlemlerinde mükellefler tarafından bildirilen hususların teyidinin, mükelleflerden belge istenmeden belediyelerce, ilgili kurum ve kuruluşlardan elektronik ortamda yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Söz konusu düzenlemelerle, mükelleflerin kolay ve hızlı bir şekilde kanuni haktan yararlanması ve mükelleflere külfet doğuracak taleplerde bulunulmaması gerektiği ortaya konulmaktadır. Ancak indirimden yararlanan kişilerin beyanlarının doğruluğunu ve indirim şartlarını taşıyıp taşımadıklarını teyit etmek amacıyla, etkin bir mekanizmanın kurulması, Emlak Vergisi gelir kaybının önlenmesine ve gerçek dışı taahhütte bulunan mükelleflerden alınması gereken verginin, cezalı ve gecikme faizi ile birlikte alınmasına imkân sağlayacaktır.

Yapılan incelemede, İdareden indirimli emlak vergisinden yararlanan mükelleflerin listesi istenmiş olup bu liste üzerinde birden fazla meskene sahip olunup olunmama durumunun tespiti için Tapu Müdürlüğü; herhangi bir gelirin olup olmama ve gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların durumunun tespiti için ise Sosyal Güvenlik Kurumu ile yapılan yazışma sonucu elde edilen verilere göre, söz konusu indirimden yararlanan 9751 kişiden toplamda 2225 kişinin indirimli emlak vergisi muafiyetinden yararlanmaması gerektiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Gelir kaybına sebebiyet verilmemesi için emlak vergisi mükellefiyetlerine ilişkin etkin bir takip mekanizması oluşturulması gerekmektedir.

b) İlçe Sınırları İçerisindeki Site Bahçelerinde Bulunan Açık Havuzların Emlak Vergisi Matrahına Eklenmemesi

İlçe sınırları içerisinde bulunan site şeklindeki yapılarda bulunan açık havuzların emlak vergisi matrahına dahil edilmediği görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 5'inci maddesinde, yapı kavramı, karada ve suda, daimi veya muvakkat, resmi ve hususi yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların ilave, değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve müteharrik tesisler olarak tanımlanmıştır.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun "Mevzu" başlıklı 1'inci maddesinde, Türkiye sınırları içinde bulunan binaların bu kanun hükümlerine göre bina vergisine tabi olduğu ve "Bina Tabiri" başlıklı 2'nci maddesinde, bina tabirinin, yapıldığı madde ne olursa olsun, gerek karada gerek su üzerindeki sabit inşaatın hepsini kapsadığı ve yüzer havuzlar, sair yüzer yapılar, çadırlar ve nakil vasıtalarına takılıp çekilebilen seyyar evler ve benzerlerinin bina olarak sayılmayacağı düzenlenmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden, site içerisinde yer alan yüzme havuzlarının sabit yapı olmak kaydıyla bina niteliği taşıdığı ve bu nitelikteki yapıların da bina vergisine tabi olduğu anlaşılmaktadır.

İlçe sınırları içerisinde bulunan site şeklindeki yapıların ortak alanlarında bulunan açık havuzların, emlak vergisi matrahına eklenmediği dolayısıyla tahakkuk ve tahsilatlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Söz konusu mevzuat hükümleri dikkate alınarak emlak vergisi kapsamında olan yapılara yönelik tespit yapılması ve bu tespiti müteakip mükellefiyet işlemlerinin başlatılması gerekmektedir.

BULGU 12: Eğlence Vergisine Tabi Faaliyet Göstermesine Rağmen Mükellefiyet Tesis Edilmeyen İşyerlerinin Bulunması

Belediye sınırları içerisinde eğlence vergisine tabi faaliyet gösteren bazı işyerlerine ilişkin eğlence vergisi tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Konu" başlıklı 17'nci maddesinde, bu Kanun'un 21'inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetlerinin eğlence vergisine tabi olduğu, "Mükellef" başlıklı 18'inci maddesinde, eğlence yerlerini işleten gerçek veya tüzel kişilerin verginin mükellefi olduğu, "İstisna ve Muafıklar" başlıklı 19'uncu maddesinde, bira, alkollü içki içilmeyen, satılmayan ve ruhsatnamelerde kahvehane, kıraathane, çayhane ve çay ocakları olduğu belirtilen yerlerden

vergi alınmayacağı ve “Matrah” başlıklı 20’nci maddesinin üçüncü fıkrasında; biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinde vergi miktarının, işin mahiyetine göre çalışılan her gün için bu Kanun’un 96’ncı maddesine göre tespit edilen miktar olduğu belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri vergiye tabidir.

Bu bağlamda, Ruhsat ve Denetim Müdürlüğünden alınan bilgiler ve ekipler tarafından yapılan saha çalışması neticesinde, İdare sınırları içerisinde eğlence vergisi kapsamında faaliyet gösterdiği tespit edilen bar, oyun merkezi, playstation salonu, içkili restaurant ve otel gibi 53 adet işletmeden sadece 15 tanesine eğlence vergisi mükellefiyeti tesis edildiği görülmüştür. Dolayısıyla belediye sınırları içerisindeki 38 adet iş yeri için eğlence vergisi tahakkuk ettirilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Belediye sınırları içerisinde eğlence vergisine tabi faaliyette bulunmasına karşın eğlence vergisi mükellefiyeti tesis edilmeyen işyerlerinin tespiti için gerekli çalışmaların başlatılması ve bu nedenle oluşan gelir kaybının önüne geçilmesi gerekmektedir.

BULGU 13: İlan ve Reklam Vergisi Mükellefiyeti Tesis Edilmeyen İşyerlerinin Bulunması

Belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren bazı işyerlerine ilişkin ilan ve reklam vergisi mükellefiyetinin tesis edilmediği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun “Konu” başlıklı 12’nci maddesinde, belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın, ilan ve reklam vergisine tabi olacağı, “Mükellef ve Sorumlu” başlıklı 13’üncü maddesinde ise ilan ve reklam vergisi mükellefinin, yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dahil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzel kişiler olduğu, ayrıca ilan ve reklam işlerini mutat meslek olarak ifa edenlerin, başkaları adına yaptıkları ilan ve reklamlara ait vergileri mükellefler adına ilgili belediyeye yatırmakla sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanun’un “Tarife ve Nispet” başlıklı 15’inci maddesinde; dükkân, ticari ve sınai müesseseler ile serbest meslek erbaplarınca çeşitli yerlere asılan ve takılan levha, yazı, resim

gibi her çeşit sabit ilan ve reklamlar ile ışıklı veya projeksiyonlu ilan ve reklamların metrekaresinden yıllık olarak alınabilecek taban ve tavan tutarlar belirlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren işyerleri tarafından asılan tabela, levha, ışıklı tabela vb. aracılığıyla yapılan her çeşit ilan ve reklamlardan m² başına ilan ve reklam vergisi alınması gerektiği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, Mersin Vergi Dairesi Başkanlığından alınan veriye göre Belediye sınırları içerisinde ilgili vergi dairesinde kaydı bulunan ve aktif olarak faaliyet gösteren 8067 adet vergi mükellefi bulunduğu, ancak İdare tarafından ilan ve reklam vergisi mükellefiyeti tesis edilen sadece 230 adet işyerinin olduğu tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

İlan ve reklam vergisi gelirlerindeki kaybın önlenmesini teminen bir yoklama ve takip mekanizması oluşturulması gerekmektedir.

BULGU 14: Ulusal Bayram Günlerinde Faaliyet Gösteren İşyerlerine İlişkin Tespit Yapılmaması

İdare tarafından, belediye sınırları içerisinde tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcı tahsili için ulusal bayram günlerinde faaliyet gösteren işyerlerinin tespitine ilişkin saha çalışması yapılmadığı görülmüştür.

7033 sayılı Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 01.07.2017 tarih ve 30111 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kanun’un 1’inci maddesiyle 02.01.1924 tarihli ve 394 sayılı Hafta Tatili Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmış, bunun yanında aynı Kanununun 12’nci maddesiyle ise 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun 58’inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Hafta tatili ve ulusal” ibaresi “Ulusal” şeklinde değiştirilmiştir. Madde metni değişiklik yapılmadan önce “Hafta tatili ulusal bayram günlerinde çalışmaları belediyelerce izne bağlı işyerlerine ruhsat verilmesi, Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcına tabidir.” şeklinde iken bahse konu değişiklikle birlikte hafta tatili ibaresi metinden çıkarılmış ve “Ulusal bayram günlerinde çalışmaları belediyelerce izne bağlı işyerlerine ruhsat verilmesi, tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcına tabidir.” şeklinde

düzenlenmiştir.

2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun'un 1'inci maddesine göre, 29 Ekim günü Ulusal Bayramdır. Bayram 28 Ekim günü saat 13.00 ten itibaren başlar ve 29 Ekim günü devam eder.

Yukarıda yer verilen düzenlemelere göre iş yerlerince hafta tatili ve genel tatil günlerinde çalışılması durumunda tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcına tabi olunmayacak, ulusal bayram günlerinde faaliyet gösterildiğinde ise söz konusu harca tabi olmaya devam edilecektir.

Yapılan incelemede, İdarece bu konuda saha çalışması yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

İdarenin ulusal bayram günlerinde faaliyet gösteren işyerleriyle ilgili tespit çalışması yapıp o gün faaliyette bulunan işyerlerinden tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcı tahsil etmesi gerekmektedir.

BULGU 15: Büyükşehir Belediyesi Tarafından İdareye Aktarılması Gereken Müze Giriş Ücretlerine İlişkin Payın Takibinin Yapılmaması

Müze giriş ücretlerinden Büyükşehir Belediyesi tarafından ilçe belediyesi hesabına yatırılması gereken payların ilgili İdare hesabına aktarılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Müze Giriş Ücretleri ile Madenlerden Belediyelere Pay" başlıklı 97'nci maddesinin (a) bendinde, belediye ve mücavir alan sınırları içinde işletilen, maddede sayılan istisnalar dışında kalan her türlü müzenin giriş ücretlerinden %5'inin belediye payı olarak ayrılacağı; bu payın müzenin bulunduğu yer Büyükşehir Belediyelerine ödeneceği ve bu tutarın %75'inin nüfusları oranında ilçe belediyelerine dağıtılacağı hükmü yer almaktadır.

İdarenin 2023 yılı hesapları incelenmesi neticesinde Kültür ve Turizm Bakanlığında Mersin ili sınırlarında olan müzeler ve bunlara ilişkin giriş ücretlerinden elde edilen tutarlar istenmiştir. Alınan bu verilere göre söz konusu müzelerden satış geliri elde edenlerin mevcut olduğu ancak bu müzelere giriş ücretlerinden aktarılması gereken paya ilişkin Büyükşehir

Belediyesi tarafından yıllar içerisinde ilgili İdare hesabına yatırılan herhangi bir tutar bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsil edilen müze giriş bedellerinden İdareye aktarılması gereken payın takibi ve tahsili için gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

BULGU 16: Maden İşletmelerinden Alınması Gereken Belediye Payının Tahakkuk ve Tahsil Edilmemesi

İlçe sınırları içinde faaliyet gösteren maden işletmelerince yatırılması gereken belediye paylarının yatırılmadığı ve konuya ilişkin İdarece herhangi bir takip yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Müze Giriş Ücretleri ile Madenlerden Belediyelere Pay" başlıklı mükerrer 97'nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde faaliyet gösteren maden işletmeleri tarafından yıllık satış tutarının %0,2 oranında belediye payı ayrılacağı ve Devlet hakkının Hazineye ödenmesi sırasında bu payın ruhsat sahibi tarafından belediyeye ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

3213 sayılı Maden Kanunu'nun "Devlet hakkı" başlıklı 14'üncü maddesinde ise Devlet hakkının tamamının her yıl haziran ayının son gününe kadar ruhsat sahibi tarafından Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü hesabına yatırılacağı ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca belediye sınırları ve mücavir alanlar içerisinde faaliyet gösteren maden işletmelerinin, yıllık satış tutarının %0,2 nispetindeki belediye payını, Devlet hakkının Hazineye her yıl ödeme zamanı olan haziran ayının son günü mesai bitimine kadar kamu idaresinin hesabına yatırması gerekmektedir.

Maden Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden alınan bilgiler neticesinde, belediye sınırları içerisinde 2022 yılı içerisinde faaliyeti olan toplam 21 adet maden işletmesi olduğu bunlardan 19 tanesinin 2022 yılında toplam 63.576.832,32 TL satış geliri elde ettiği görülmüştür. Ancak elde edilen bu gelirlerden İdareye aktarılması gereken payın aktarılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

İlçe sınırları içerisinde faaliyet gösteren maden işletmelerinden alınması gereken belediye paylarının takip ve tahsilinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 17: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunan İşyerlerinin Bulunması

Belediye sınırları içerisinde iş yeri açma ve çalışma ruhsatı almadan faaliyette bulunan işletmelerin bulunduğu ve buna bağlı olarak İdarenin gelir kaybına uğradığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İş Yeri Açma İzni Harcı" başlıklı 81'inci maddesinde, belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir iş yerinin açılması işleminin iş yeri açma izni harcına tabi olduğu belirtilmiştir.

3572 sayılı İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un 3'üncü maddesinin (b) bendinde, belediye hudutları ile mücavir alan içinde kalan tüm iş yerleri ve işletmelere belediyelerinin iş yeri açma ve çalışma ruhsatını vermeye yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinin (a) bendi ile ruhsat vermeye yetkili idarenin tanımı yapılmış, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyenin yetkili idare olduğu ifade edilmiştir.

Mersin Vergi Dairesi Başkanlığından alınan verilere göre, İdare sınırları içerisinde toplam 8.067 adet aktif olarak faaliyette bulunan iş yeri vardır. Bu verilerin İdare kayıtlarında yer alan bilgiler ile karşılaştırılması sonucu, 8.067 adet iş yerinden 1.758 adedinin İdarenin iş yeri açma ve çalışma ruhsatı verme sorumluluğu ve yetkisi bulunmayan iş yerlerinden olduğu görülmüştür. Geriye kalan 6.309 iş yerinden 4.712 adedinin iş yeri açma ve çalışma ruhsatı aldığı belediyede yer alan ruhsat kayıtlarından anlaşılmış olup kalan 1.597 adet iş yerleriyle alakalı İdare kayıtlarında herhangi bir veri olmadığı dolayısıyla söz konusu bu iş yerlerinin, iş yeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir.

Ayrıca Belediyenin yetki ve sorumluluk sahasında faaliyet gösteren 34 adet işyeri örneklem yapılmak suretiyle seçilerek sahada ekiplerce yoklama ve denetim yapılması sağlanmıştır. Bu yoklamalar neticesinde, 16 adet işyerinin işyeri açma ve çalıştırma ruhsatı olmadan faaliyette bulunduğu tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

İdarenin gelir kaybına uğramamasını teminen yetki ve görev alanındaki iş yerlerinden iş yeri açma ve çalışma ruhsat olmayanların tespitinin yapılması için çalışma başlatılması gerekmektedir.

BULGU 18: Otopark ve Gecekondu Fonu Gelirlerinin Vadeli Mevduat Hesabında Nemalandırılmaması

Gecekondu fonu hesabının ve otopark ücret gelirlerinin vadesiz mevduat hesabında takip edildiği görülmüştür.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 12'nci maddesinde, bu Kanun'daki hizmetlerin yürütülebilmesi için kullanılan kaynakların arasında diğer kanunlarla bu fona katılması kabul edilen sair gelirler ile fonda toplanacak paraların faiz ve sair gelirleri de sayılmış ve fon için gönderilen paraların takibi için bir banka hesabı açtırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Otopark Yönetmeliği'nin "Otopark Bedelinin Tespit, Tahakkuk ve Tahsili" başlıklı 12'nci maddesinin 4'üncü fıkrasında da otopark bedellerinin kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılacağı ve bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranının uygulanacağı ifade edilmiştir.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere otopark bedellerinin tutulduğu hesapta toplanan tutarlara yasaların öngördüğü faiz oranının uygulanması gerekmektedir. Ayrıca Gecekondu Kanunu'nun öngördüğü hizmetlerin yürütülmesi için kullanılan kaynaklar arasında ilgili fonda toplanacak paraların faiz gelirlerinin de sayıldığı görülmektedir.

Yapılan incelemede, İdare otopark ücret gelirlerinin takip edildiği hesabın ve gecekondu fonu hesabının vadesiz mevduat niteliği taşıdığı ve söz konusu faiz gelirlerinden yararlandırılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Gecekondu fonu ve otopark ücret gelirlerinin takip edildiği hesapların vadeli mevduat mahiyetinde olmasının sağlanması ve gelirlerin bu hesaplarda nemalandırılması gerekmektedir.

BULGU 19: İdareye Ait Kültür Merkezinde Yer Alan Salonların Ücretsiz Kullandırılması

İdareye ait Kültür Merkezinde yer alan 3 adet salon ve 1 adet fuaye alanının kullanımına ilişkin 2023 mali yılı ücret tarifesinde tutar belirlenmiş olmasına rağmen söz konusu salonların bazı dernek, vakıf, siyasi parti ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarının etkinlikleri için ücretsiz olarak kullandırıldığı görülmüştür.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinin birinci fıkrasında, belediyelerin de içinde bulunduğu kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un diğer fıkralarında birinci fıkra hükmünün istisna ve muafiyetleri tek tek sayılmış, altıncı fıkrasında ise Cumhurbaşkanı'nın birinci fıkra hükmünden muaf tutulacak kişi ve kurumları tespit etmeye yetkili olduğu belirtilmiştir.

Belediye meclisi tarafından karar alınarak yürürlüğe konulan 2023 Mali Yılı Vergi, Harç ve Ücret Tarifeleri'nde salon kullanımlarıyla alakalı fiyat cetveline yer verilmiş olup bu konuda herhangi bir muafiyet ya da indirim tanımlanmamıştır. Kanunlarla haklarında muafiyet hükmü bulunmayan, Cumhurbaşkanı tarafından da hakkında muafiyet tanınmamış kişi veya kurumlara İdarenin Kültür Merkezi içinde yer alan salonların ücretsiz kullandırıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Kültür Merkezinin kullandırılması konusunda söz konusu kanun hükümleri ve ücret tarifelerine riayet edilmesi gerekmektedir.

BULGU 20: Yaklaşık Maliyetin Gerçeğe Uygun Şekilde Hazırlanmaması

İdarece her türlü fiyat araştırması yapılarak belirlenmesi gereken yaklaşık maliyetin, bazı ihalelerde gerçekçi hesaplanmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesine göre idareler, yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği,

kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

İhalelerde bu hususların sağlanmasının ilk koşulu ise yapılacak işin yaklaşık maliyetinin gerçekçi tespit edilmesidir. Zira yaklaşık maliyet; belirlenen ihale usulü, ilan süreleri, aşırı düşük teklif ve en avantajlı teklifin belirlenmesi gibi ihale sürecinin tamamına etki etmektedir. Dolayısıyla piyasa rayiçlerine göre çok düşük, çok yüksek veya eksik girdilerle hazırlanan ve sağlam bir zemine oturmayan yaklaşık maliyet hesaplaması, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını engelleyebileceği gibi ihalelerde rekabetin gerçekleşmesine de engel olabilmektedir.

İhaleli işlere ilişkin uygulama yönetmeliklerinde yaklaşık maliyetle alakalı tüm hususlara ayrıntılı olarak yer verilmiştir. İlgili yönetmeliklerde yaklaşık maliyetin hesaplanmasına esas miktar ve fiyatların tespitine ilişkin maddelerde, kullanılacak fiyat ve/veya rayiçler sayılmış ve idarenin bunlardan birini, birkaçını veya tamamını herhangi bir öncelik sırası olmaksızın kullanabileceği ifade edilerek yaklaşık maliyetin gerçeğe en yakın şekilde oluşturulabilmesi açısından idarelere geniş bir inisiyatif tanınmıştır.

Hizmet alımlarına ilişkin, Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Hizmet Alımı İhalelerinde İş Tanımı ve İhale Bilgilerinin Ekap'a Kaydedilmesi" başlıklı 69'uncu maddesinin 2'nci bendinde, İdarece, varsa işçilik giderlerinin yaklaşık maliyet içindeki ağırlık oranı belirtilerek işin sürekli nitelik taşıyıp taşımadığıyla alakalı bilgileri içeren formun doldurulması gerektiği ifade edilmiş olup bu form üzerinden işin personel çalıştırılmasına dayalı olup olmadığının veya nitelik olarak bu kapsamda olup olmadığının tespitinin yapılacağı belirtilmiştir. Ayrıca ihale konusu hizmetin yürütülmesi için ihtiyaç duyulan işçilik girdisi, varsa malzeme ve makine gibi diğer hizmet girdilerinin belirtildiği analizler ve bu girdilerin yaklaşık maliyet içindeki ağırlık oranlarına yaklaşık maliyet hesap cetvelinin ekinde yer verilmesinin zorunlu olduğu ve yapılacak analizlerde de personel sayısı, çalışma süreleri gibi bilgilere yer verilmesi gerektiği düzenlemiştir.

Tüm bu düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde, yaklaşık maliyetin gerçeğe yakın ve sağlıklı belirlenebilmesi için idareye tanınan bu inisiyatife ve getirilen zorunlu hususlara göre yaklaşık maliyet hesaplamasının yapılması gerektiği açıktır.

Yapılan incelemede, bazı hizmet alım işleri kapsamında işçilik girdileri yer almasına rağmen anılan Tebliğ'de belirtilen ihale konusu hizmetin yürütülmesi için ihtiyaç duyulan

işçilik girdisi ile bu girdilerin yaklaşık maliyet içindeki ağırlık oranlarına yaklaşık maliyet hesap cetvelinin ekinde yer verilmesi ve yapılacak analiz kapsamında, işçilik girdisine yönelik olarak, personel sayısı, personel maliyeti ve çalışma süreleri (kısmi/tam zamanlı) bilgilerine yer verilmesi zorunluluğuna uyulmadan işçilik girdisinin sıfır olarak belirlendiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

İhalelerde bahsedilen temel ilkelere uygun hareket edilmesi ve yaklaşık maliyet hesabının 4734 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat hükümlerine uygun şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

BULGU 21: Muhtelif Mal ve Hizmet Alımlarının İhale Mevzuatı Hükümlerine Göre Yapılmaması

İdarece gerçekleştirilmiş, bazı mal ve hizmet alımlarının Kamu İhale Mevzuatı ve Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümlerine göre yapılmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesi ile idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalelerinin, bu Kanun hükümlerine göre yürütüleceği ve belediyelerin de bu idareler arasında olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu Kanun'un "İstisnalar" başlıklı 3'üncü maddesinde ise Kanun kapsamında olmayan alımlar, tahdidi olarak sayılmak suretiyle ifade edilmiştir. Dolayısıyla istisnalarda yer almayan İdarenin tüm alımlarının da anılan Kanun kapsamında gerçekleştirilmesi gerektiği açıktır.

Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde ise mal ve hizmet alımlarında ödeme emrine bağlanması gereken tüm kanıtlayıcı belgelere ayrıntılı olarak yer verilmiştir.

Yapılan incelemede, düzenlenen muhtelif kurslar için yıl boyunca çok sayıda şahıs ile bireysel sözleşme yapılmak ve gider pusulası ile ödemeler gerçekleştirilmek suretiyle toplam 2.550.752,00 TL eğitim hizmeti alındığı ayrıca Soli Güneş Festivali gibi çeşitli festivaller ve konser gibi organizasyon hizmetleri için yine yıl içerisinde sadece fatura temin edilerek toplam 5.217.915,10 TL harcama yapıldığı görülmüştür.

Söz konusu alımların Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre gerçekleştirilmediği, alımların Kanunda yer verilen satın alma usullerinden herhangi birine göre yapılmadığı dolayısıyla mevzuata göre izlenmesi gereken süreçlerin takip edilmediği görülmüştür. Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde mal veya hizmet alımları için aranan belgeler arasından, yalnızca fatura ya da harcama pusulası temin etmek suretiyle bu alımların gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

İdarece yapılan tüm alımların Kamu İhale Mevzuatı ve Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 22: Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Yapım ve Mal Alımı İşlerinde Bütçeye Konulan Ödenğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

Doğrudan temin ve pazarlık usulü uyarınca parasal limitler dâhilinde yapılan yapım ve mal alımı işlerinde mevzuatta öngörülen %10 sınırının aşılmasına rağmen Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde, Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21'inci maddesinde 4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin (1) bendi ile ilgili olarak, 31/12/2020 tarihli ve 31351 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci Maddesinin (I) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ" açıklamalarının dikkate alınacağı belirtilmiştir. Tebliğ'in "Genel Esaslar" başlıklı 4'üncü maddesine göre idarelerin parasal limitler dâhilinde yapacakları harcamalar yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'una kadar olabileceği ve söz konusu oran hesaplanırken kamu kurum ve kuruluşlarının yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarının dikkate alınacağı ve mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı hesaplanacağı düzenlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, idarelerin 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ile 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapacakları alımlara ilişkin bir sınır bulunduğu, parasal limitlerin tespitinde bütçeye konulan ödeneklerin toplam tutarının değil ödenek hangi amaçla bütçeye konulmuş ise o amaç için konulmuş ödeneğin toplam tutarının dikkate alınması gerektiği anlaşılmaktadır. Bu sınırın aşılacağı öngörülmesi halinde ise Kamu İhale Kurulundan önceden uygun görüş alınmalıdır.

Yapılan incelemede, 2023 mali yılı bütçesinde İdare tarafından mal alımı için 150.846.605,00 TL ve yapım işi için 160.387.000,00 TL ödenek ayrıldığı görülmüştür. Ancak ayrılan ödeneklere rağmen 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ile 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında mal alımı için toplam 43.119.009,87 TL ve yapım işi için toplam 19.615.718,57 TL harcandığı dolayısıyla mal alımı ve yapım işi bedellerinin yıllık bütçe ödeneğinin %10'unu aştığı, buna karşılık aşılan kısım için Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

İdarece, 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ile 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapılacak alımlarda %10 limitinin aşılması halinde, Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınması gerekmektedir.

BULGU 23: Parasal Limitlerin Altında Kalmak Amacıyla Mal ve Hizmet Alımlarının Kısımlara Bölünerek Doğrudan Temin Yöntemi ile Gerçekleştirilmesi

Kamu İdaresi tarafından yapılan bazı alımların parasal limitlerin altında kalmak amacıyla kısımlara bölünerek 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen ihale usulleri yerine doğrudan temin yoluyla gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde, idarelerin bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu ve eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu ifade edilmiştir.

22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazete ile yürürlüğe giren Kamu İhale Genel Tebliği'nin "4734 Sayılı Kanunun 22'nci Maddesinin (d) Bendi Gereğince İhtiyaçların Temini" başlıklı 22.5'inci maddesine göre, belirlenen parasal limitlere bağlı olarak yapılacak ihtiyaç teminlerinde, piyasada yapılan fiyat araştırması sonucunda öngörülen parasal limitin aşılabacağı tespit edilmesi halinde, ihtiyacın Kanun'un ilgili hükümlerine göre ihale yoluyla temin edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, 4734 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyaçların, Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle, anılan madde hükmüne göre temini, Kamu İhale Kanun'unun temel ilkelerine aykırılık teşkil edeceği belirtilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un "Doğrudan Temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında yapılacak alımlar için parasal limitler öngörülmüş olup Kamu İhale Tebliği'ne göre bu limit, büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idareler için 431.810,00 TL olarak belirlenmiştir.

Yapılan incelemede, İdare tarafından 3.285.641,69 TL'lik hırdavat malzemesi, 1.424.515,00 TL'lik hortum ve hortum malzemesi, 1.395.491,10 TL'lik inşaat malzemesi, 653.350,00 TL'lik masa sandalye , 857.340,00 TL'lik spor malzemesi alımlarına ve 996.997,01 TL'lik trafik sigortası yaptırılmasına ait harcamaların kısımlara bölünerek doğrudan temin usulü ile yapıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Kamu ihale mevzuatının temel ilkelerinden olan rekabet ve ihtiyaçların uygun şartlarla karşılanmasını teminen mal ve hizmet alımlarının parasal limitlerin altında kalmak amacıyla kısımlara bölünmemesi, parasal limitin aşılabacağı tespit edilmesi halinde alımların ihale yapılarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 24: Yapım İşlerine İlişkin İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Poliçelerinin Mevzuata Uygun Düzenlenmemesi

İdarenin yapım işlerindeki inşaat sigortası (bütün riskler) poliçesi uygulamalarına ilişkin yapılan denetim sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

a) Yapım İşlerine İlişkin İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Poliçesinde Sigortacının Sorumluluk Başlangıç Tarihi ile İşyeri Teslim Tarihinin Farklı Olması

Yapım işlerine ilişkin inşaat sigortası (bütün riskler) poliçesinde, sigortacının sorumluluk başlangıç tarihinin, işe başlama tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde düzenlenmediği görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1421'inci maddesinde, aksine sözleşme hükmü yoksa sigortacının sorumluluğunun primin veya ilk taksitinin ödenmesi ile başlayacağı, 1431'inci maddesinde de sigorta priminin tamamının taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa, ilk taksitin sözleşme yapılır yapılmaz ve poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "İş ve İşyerlerinin Korunması ve Sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinde yüklenicinin, sözleşme konusu yapım işinin işe başlama tarihinden kesin kabul tarihine kadar işyerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar ve tesislerin korunmasından sorumlu olduğu ifade edilmiştir. Bu sorumluluk kapsamında ihale dokümanında belirtildiği şekilde işin başlangıcından geçici kabulüne kadar oluşabilecek her türlü riske karşı inşaat sigortası (bütün riskler) yaptıracığı, geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise yürürlükteki inşaat sigortası (bütün riskler) genel şartları çerçevesinde genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere yükleniciler yapım işi ihalelerinde işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde her türlü riske karşı inşaat sigortası (bütün riskler), geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise yürürlükteki inşaat sigortası (bütün riskler) genel şartları çerçevesinde kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorundadır. Sigortacının sorumluluğu sigorta priminin peşin olarak ödenmesi kararlaştırılmış ise tamamının, taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa ilk taksitin ödenmesi ile başlayacağından bu ödeme tarihleri ile yapım işinin başlama tarihinin aynı olması gerekmektedir. Diğer taraftan Türk Ticaret Kanunu'nun 1421'inci maddesinde belirtildiği üzere sigorta poliçelerine "Sigorta primlerinin tamamı veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmış ise peşinatı (ilk taksiti) işe başlama tarihinden farklı olsa bile sigortacının sorumluluğu işe başlama tarihinden itibaren başlayacaktır." şeklinde açık hükümler konularak sigortacının sorumluluğunu işe başlama tarihinden itibaren başlatmak da mümkündür.

Yapılan incelemede, Kız Öğrenci Yurdu ve Mutlu Yaşam Merkezi Yapım İşlerine ilişkin inşaat sigortası (bütün riskler) poliçelerinde, sigorta primlerinin tamamının veya ilk taksitlerinin ödeme tarihlerinin işe başlama tarihlerinden farklı olması nedeniyle sigortacının sorumluluk başlangıç tarihinin, işe başlama tarihlerinden itibaren geçerli olacak şekilde düzenlenmediği ayrıca sigorta poliçelerinde Türk Ticaret Kanunu'nun 1421'inci maddesine göre sigortacının sorumluluğunun sigorta primleri ödenmemiş veya geç ödenmiş olsa bile işe başlama tarihinden itibaren başlayacağı şeklinde ifadelerin de yer almadığı tespit edilmiştir.

Bu husustaki sorumluluk yükleniciye ait olmakla birlikte zararın oluşması durumunda, yargı mercilerince idarenin de yükleniciyle beraber kusurlu sayıldığı ya da yüklenicinin acze düşmesi nedeniyle, ortaya çıkan hasar ve zararı karşılayamadığı hallerde idare aleyhine doğacak külfetlerin bu hususta kusur, ihmal veya tedbirsizliği bulunan idare görevlilerine rücu yoluyla tazmin ettirilmesi talebi gündeme gelebilmektedir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Sigorta priminin peşin olarak ödenmesi kararlaştırılmış ise tamamının, taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa ilk taksitin ödendiği tarih ile yapım işinin başlama tarihinin aynı olması gerekmektedir. Bu koşul sağlanmadığı takdirde Türk Ticaret Kanunu'nun 1421'inci maddesinde belirtildiği üzere sigorta poliçelerine "Sigorta primlerinin tamamı veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmış ise peşinatın (ilk taksiti) ödenme tarihi işe başlama tarihinden farklı olsa bile sigortacının sorumluluğu işe başlama tarihinden itibaren başlayacaktır." şeklinde açık hükümler konularak sigortacının sorumluluğunun işe başlama tarihinden itibaren başlatılması gerekmektedir.

b) Yapım İşlerine İlişkin İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Poliçesinde Muafiyet Oranlarının Mevzuatta Öngörülen Sınırlardan Yüksek Belirlenmesi

Yapım işlerinde yükleniciler tarafından yaptırılan inşaat sigortası (bütün riskler) kapsamında yer alan bazı risk kalemlerinde, Yapım İşleri Genel Şartnamesinde belirtilen sınırlardan daha yüksek oranda muafiyet uygulandığı görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "İş ve İşyerlerinin Korunması ve Sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinde, sigorta poliçesinde tüm riskler için uygulanabilecek muafiyet oranının azami %2 olabileceği ve deprem, sel, su baskını, toprak kayması ve terör riskleri için uygulanabilecek koasürans (sigorta edilen riskin çeşitli taraflar arasında bölüşülmesi) oranının

ise azami %20 olabileceği ve bunun dışında kalan riskler için koasürans uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, yapım işlerinin tamamına ilişkin inşaat sigortası (bütün riskler) poliçelerinde açıklanan mevzuatta yer alan sınırlardan daha fazla oranlarda veya mevzuatın öngörmediği riskler için de muafiyet uygulandığı tespit edilmiştir.

Sigorta poliçesinde muafiyet oranlarının açıklanan mevzuatta yer alan sınırlardan daha fazla oranlarda olması yüklenicinin nihai sorumluluğunu kaldırmamakla birlikte, İdarenin karşılaşılabileceği riski artırması bakımından önem arz etmektedir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine göre İdarece yaptırılan yapım işlerindeki inşaat sigortası (bütün riskler) poliçelerinde, muafiyet açısından tüm riskler için uygulanabilecek azami oranın %2 olması bunun yanı sıra deprem, sel, su baskını, toprak kayması ve terör riskleri için uygulanabilecek azami koasürans oranlarının toplam hasar bedelinin %80'i sigortacıya ait %20'si sigortalıya ait olacak şekilde belirlenmesi ve bunun dışında kalan riskler için koasürans uygulanmaması gerekmektedir.

c) Yapım İşlerine İlişkin İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Tutarlarının ve Sürelerinin Fiyat Farkı, İş Artışı ve Süre Uzatımı Hallerinde Revize Edilmemesi

İdare tarafından fiyat farkı verilen, iş artışı yapılan ve/veya süre uzatımı durumu söz konusu olan yapım işlerinde sigorta poliçelerinin revize edilmediği görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "İş ve İşyerlerinin Korunması ve Sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinde, sigortaya esas alınacak bedellerin, işin kendisi için sözleşme bedeli, her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ve benzeri için ise piyasa rayiçlerine göre hesaplanan bedeller olacağı; ödenen toplam hakediş tahakkuk tutarının (fiyat farkları dahil) poliçedeki sigorta bedelini aşması ve/veya poliçede öngörülen sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı veya cezalı çalışma sebebiyle aşılması hallerinde, zeyilname ile sigorta bedelinin artırılması ve/veya sigorta süresinin uzatılmasının zorunlu olduğu ifade edilmiştir.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre yapım işlerinde işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek risklere karşı inşaat sigortasının (bütün

riskler) yapılması zorunludur. Fiyat farkı verilen veya iş artışı yapılan yapım işlerinde toplam hakediş tutarlarının sigorta bedellerini aştığı durumlarda sigorta bedellerinin ve poliçede öngörülen sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı veya cezalı çalışma sebebiyle aşılması hallerinde ise sigorta süresinin zeyilname ile revize edilmesi gerekmektedir.

İdare tarafından ihale edilen ve sözleşmeye bağlanan yapım işlerine ait inşaat sigortası (bütün riskler) poliçelerinin incelenmesi sonucunda, Kız Öğrenci Yurdu, Mutlu Yaşam Merkezi ve 2022-2023 Sıcak Asfalt Yapım İşi ihalelerinde fiyat farkı verilmesi veya iş artışı yapılmasına ve buna bağlı olarak sigorta poliçesindeki sigorta bedelinin aşılması veya işin süresinin uzatılmasına karşın sigorta bedellerinin ve/veya süresinin revize edilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

İnşaat sigortası (bütün riskler) poliçelerinin mevzuata uygun olarak düzenlenmesi İdare açısından teminat, yüklenici açısından ise işin ve iş yerinin korunması ve sigortalanması kapsamında bir yükümlülüktür. Bu yükümlülüğünün yerine getirilmemesi İdareyi zora sokacak ve işin gereği gibi yapılmasını engelleyebilecektir. Bu nedenle işin süresi ve toplam hakediş tahakkuk tutarının poliçedeki sigorta bedelini aşması durumlarında all risk sigortası poliçelerinin mevzuatta belirtilen şekilde tutar ve süre olarak güncellenmesi gerekmektedir.

BULGU 25: Vadesi Geçmiş Vergi Borcu Sorgulamasının Mevzuatta Belirtilen Tutar Üzerindeki Tüm Ödemeler İçin Yapılmaması

Mevzuatta belirtilen bazı ödemelerde vadesi geçmiş vergi borcu sorgulamasında alt limitin mevzuatta öngörülen tutardan yüksek belirlendiği ve buna istinaden bazı ödemelerde vadesi geçmiş vergi borcu sorgulamasının yapılmadığı görülmüştür.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un "Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler İle İşlem Yapanların Sorumlulukları" başlıklı 22/A maddesine göre, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumların mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle hak sahiplerine yapacakları ödemelerde Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması zorunluluğu getirmeye ve yapılacak ödemelerden istihkak sahiplerinin amme borçlarının kesilerek ilgili tahsil dairesine aktarılması zorunluluğu ile kesintilere asgari tutar ve oran getirmeye, kapsama girecek amme alacaklarını tür, tutar, ödeme ve işlemler itibarıyla topluca veya ayrı ayrı tespit etmeye, zorunluluk getirilen ödeme ve işlemlerde hangi hallerde

bu zorunluluğun aranılmayacağını ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanı'nın yetkili olacağı; aynı maddenin devamında takibata yetkili tahsil dairesince, bu madde kapsamında getirilen zorunluluğa rağmen borcun olmadığına dair belgeyi aramaksızın ödeme yapanlara ve işlem tesis eden kurum ve kuruluşlara 4.000 TL idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Seri:A Sıra No:1 Tahsilat Genel Tebliği'nin "V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler ile İşlem Yapanların Sorumlulukları" bölümünde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumlara, mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle 5.000,00 TL'nin üzerinde yapacakları ödemeler sırasında hak sahiplerinin, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borçlarının bulunmadığına ilişkin vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranılması zorunluluğu getirilmiştir.

Yapılan incelemede mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle 5.000,00 TL'nin üzerinde hak sahiplerine yapılan tüm ödemelerde, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borçlarının bulunmadığına ilişkin vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgenin aranması gerekirken bu belgenin 25.000,00 TL'nin üzerinde olan tutarlar için arandığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Yukarıda ifade edildiği üzere ilgili mevzuat hükümleri gereği, İdarenin mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle 5.000,00 TL'nin üzerinde yapacağı ödemeler sırasında hak sahiplerinin, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borçlarının bulunmadığına ilişkin vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgenin aranılması gerekmektedir.

BULGU 26: İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması

İşçilerin sosyal hakkı olan yıllık ücretli izinlerinin zamanında kullandırılmadığı ve bu nedenle birikmiş yıllık izin sürelerinin bulunduğu görülmüştür.

Anayasa'nın "Çalışma Şartları ve Dinlenme Hakkı" başlıklı 50'nci maddesinde, dinlenmenin çalışanların hakkı olduğu ve bu haklar ile şartlarının kanunla düzenleneceği

hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde, işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ile işverence tutulması zorunlu kayıtların şekline ilişkin hususların ilgili Bakanlık tarafından hazırlanacak bir Yönetmelik ile gösterileceği belirtilmiştir.

Bu Kanun hükmüne istinaden 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili olarak İş Kanunu'na benzer düzenlemeler yapılmıştır.

Aynı Kanun'un 103'üncü maddesinde ise yıllık ücretli izni bu Kanun'un 56'ncı maddesine aykırı olarak bölen veya hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzyirmi Türk lirası (2023 yılında 1.683,00 TL) idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca Cumhurbaşkanlığının 30.06.2021 tarih ve 31527 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tasarruf Tedbirleri konulu 2021/14 sayılı Genelge'sinde; 4857 sayılı Kanun kapsamında çalışan işçilerin yıl içinde kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin ilgili yıl içerisinde, önceki yıllarda hak kazanıp kullanmadıkları yıllık izin sürelerinin de yürütülen hizmetlerde aksamaya sebep olmayacak şekilde azami üç yıl içerisinde kullandırılması gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre işverenin yıllık izinleri kullandırma yükümlülüğünü yerine getirmemesi ve işçinin de izin hakkından feragat etmesi mümkün değildir. Diğer taraftan işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmekte ve yıllık izin karşılığı

yapılacak olan bu ücret ödemesi de işçinin son ücreti üzerinden yapılacağından yüksek tutarlarda ödeme yapılmasına neden olmaktadır. Ayrıca Anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda idareler, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince idari para cezası ile karşı karşıya kalabilmektedir.

Yapılan incelemede, İdare tarafından istihdam edilen işçi statüsündeki 6 personelin 100 gün veya daha fazla, 16 personelin ise 60-100 gün arası izin hakkı bulunduğu tespit edilmiştir. Bu işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları işçinin son ücreti dikkate alınarak izin ücreti ödeneceğinden idareler açısından öngörülemeyen giderlerin ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasının sağlanacağı belirtilmiştir.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde İdarede çalışan işçilerin yıllık ücretli izinlerinin, mevzuata uygunluk ve idareye ek mali külfet getirmemesi amacıyla biriktirilmeden, zamanında ve düzenli olarak kullandırılması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Sayıştaya Verilmesi Gereken Belgelerin Süresinde Verilmemesi	2022	Yerine Getirilmedi	Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'a göre Sayıştaya verilmesi gereken defter, mali tablo ve belgelerin süresi içerisinde verilmediği görülmüştür. 2022 yılında sistem hatasından dolayı bilgilerin girilemediği İdarece belirtilmiştir ancak 2023 yılı denetimi sırasında da aynı husus tekrarlanmış ve ilgili bulgu aynı başlık altında Diğer Bulgular kısmında 1 numaralı bulgu ile tekrar tespit konusu edilmiştir.
Yapım İşlerine İlişkin İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Poliçesinde Sigortacının Sorumluluk Başlangıç Tarihi ile İşyeri Teslim Tarihinin Farklı Olması	2022	Yerine Getirilmedi	İlgili hususa dair tespitler "Yapım İşlerine İlişkin İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Poliçelerinin Mevzuata Uygun Düzenlenmemesi " adlı bulgu başlığı

			altında Diğer Bulgular kısmında, 24 numaralı bulgu ile tekrar tespit konusu edilmiştir.
Yapım İşlerine İlişkin İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Poliçesinde Muafiyet Oranlarının Mevzuatta Öngörülen Sınırlardan Yüksek Belirlenmesi	2022	Yerine Getirilmedi	İlgili hususa dair tespitler "Yapım İşlerine İlişkin İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Poliçelerinin Mevzuata Uygun Düzenlenmemesi " adlı bulgu başlığı altında Diğer Bulgular kısmında, 24 numaralı bulgu ile tekrar tespit konusu edilmiştir.
Bazı Ödemelerde Vadesi Geçmiş Vergi Borcu Sorgulaması Yapılmaması	2022	Kısmen Yerine Getirildi	İlgili hususla alakalı eksiklikler giderilmeye başlanmış ancak İdare'nin kendi inisiyatifi ile belirlediği tutar üzerinden vadesi geçmiş vergi borcu sorgulaması yaptığı tespit edilmiştir. İlgili husus Diğer Bulgular kısmında "Vadesi Geçmiş Vergi Borcu Sorgulamasının Mevzuatta Belirtilen Tutar Üzerindeki Tüm Ödemeler İçin Yapılmaması" başlıklı 25 numaralı bulguda rapora konu edilmiştir.
Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Tamamlanmaması	2022	Yerine Getirilmedi	İdarenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında

			bulunan taşınmazlarla ilgili bulgu konusu edilen hususlara ilişkin bir çalışma yapılmadığı görülmüş ve bu husus Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular kısmında "Taşınmaz Kayıt ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması" başlıklı 3 numaralı bulgu ile tekrar tespit konusu edilmiştir.
İşyerlerine İlişkin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkukunun Eksik Yapılması	2022	Kısmen Yerine Getirildi	İlgili bulguyla alakalı çalışmaya başlanmış ancak söz konusu çalışmalar tamamlanmamıştır. Bu sebeple ilgili husus Diğer Bulgular kısmında "Çevre Temizlik Vergisi Vergisi Mükellefiyeti Tesis Edilmeyen İşyerlerinin Bulunması" başlığı altında 10 numaralı bulgu ile tekrar tespit konusu edilmiştir.
Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtılmaması	2022	Yerine Getirilmedi	İlgili bulguda bahsi geçen hususlar 2023 yılı denetimi sırasında incelenmiş olup Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular kısmında "Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubunda İzlenmesi Gereken Tutarların

			Doğrudan Giderleştirilmesi" başlıklı 2 numaralı bulgu ile tekrar tespit konusu edilmiştir.
Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması	2022	Kısmen Yerine Getirildi	İdare tarafından bulgu konusu husus dikkate alınmış ve kıdem tazminatı karşılıkları ayrılmıştır. Ancak yapılan denetimler sırasında ödenen kıdem tazminatlarının, karşılık hesaplarından düşülmeden doğrudan giderleştirildiği görülmüş ve Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular kısmında "Ödenen Kıdem Tazminatlarının Kıdem Tazminatları Karşılığı Hesabından Düşülmeden Doğrudan Giderleştirilmesi" başlıklı 8 numaralı bulgu ile tekrar tespit konusu edilmiştir.
Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubunun Gerçek Durumu Yansıtması	2022	Yerine Getirilmedi	Maddi duran varlıklar hesap grubuna ilişkin bulguda bahsi geçen hususlara ilişkin yalnızca taşınmaz kayıt sistemi ile muhasebe sistemi arasındaki entegrasyon ile ilgili çalışmalar

			<p>yapılmış ancak bu çalışmalar da tamamlanamamıştır. Bu sebeple söz konusu husus aynı başlıkla Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular kısmında 1 numaralı bulgu ile tekrar tespit konusu edilmiştir.</p>
Hurdaya Ayrılan Taşınırın İlgili Muhasebe Hesaplarında İzlenmemesi	2022	Yerine Getirilmedi	<p>Hurdaya dönüştürülen taşınırlara dair kayıtlı değerlerin ve amortisman tutarlarının ilgili varlık ve amortisman hesaplarından çıkarılarak, ilgili hesaplara aktarılmadığı görülmüştür ve bu husus Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular kısmında aynı başlık altında 10 numaralı bulgu ile tekrar tespit konusu edilmiştir.</p>
Taşınır Mallara İlişkin Kayıtların Gerçek Durumu Yansıtmaması	2022	Yerine Getirilmedi	<p>2023 yılı idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetvelinde yer alan tutarlar ile bilançodaki tutarlar arasında toplam 4.423.178,49 TL'lik fark olduğu tespit edilmiştir ve ilgili husus aynı başlıkla Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular kısmında 4 numaralı bulgu ile</p>

			tekrar tespit konusu edilmiştir.
--	--	--	----------------------------------